

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

3 maart 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende een waarborgregeling voor de ondernemingen die
zijn getroffen door de dioxinecrisis in 1999**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heer Frans De Cock**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys,
Eddy Schuermans, Johan Weyts ;

de heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens,
Jul Van Aperen ;

de heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans
Wymeersch ;

de heren Robert Voorhamme, Chokri Mahassine ;

de heer Jos Stassen ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

de heer Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, Peter
Gysbrechts, André Moreau ;

de heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

de heren Jacky Maes, Leo Peeters ;

mevrouw Veerle Declercq ;

de heer Jan Loones.

Was eveneens aanwezig :

de heer Bruno Tobback (Art. 21, punt 3).

Zie :

182 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media	4
II. Algemene bespreking	9
III. Artikelsgewijze bespreking en stemming	13
IV. Eindstemming	18
Bijlage	19

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft het ontwerp van decreet houdende een waarborgregeling voor de ondernemingen die zijn getroffen door de dioxinecrisis in 1999 besproken en unaniem goedgekeurd op 17 februari 2000.

In toepassing van artikel 25, punt 2 van het reglement werd ook het reeds eerder ingediende en door de commissie op 14 oktober en 21 oktober 1999 in behandeling genomen en toegelicht voorstel van resolutie van de heren Eddy Schuermans, Jan Laurys, Jef Van Looy en Johan Weyts en mevrouw Trees Merckx-Van Goey betreffende een Vlaams ondersteunend beleid voor ondernemingen getroffen door de dioxinecontaminatie van 1999 (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1999-2000, nr. 70/1) samen met dit ontwerp van decreet op de agenda geplaatst en op 17 februari 2000 behandeld.

Voor het verslag hierover kan worden verwezen naar *Parl. St. Vl. Parl.*, 1999-2000, nr. 70/3.

Op 21 oktober 1999 ging de commissie over tot de organisatie van hoorzittingen in het kader van dit voorstel van resolutie, conform artikel 31, punt 2 van het reglement.

Deze hoorzittingen, waarop diverse deskundigen uit de sector werden gehoord omtrent de meest verscheiden aspecten van het voorstel van resolutie, hadden plaats op 8 november 1999. Voor het verslag hierover kan worden verwezen naar *Parl. St. Vl. Parl.*, 1999-2000, nr. 70/2.

Op 17 februari 2000 besliste de commissie conform artikel 25,2 en mede gevolg gevend aan het verzoek van het uitgebreid Bureau van 14 februari 2000, de agenda aan te vullen met de bespreking en eventueel stemming over dit voorstel van resolutie.

De commissie ging op 17 februari 2000 akkoord vooreerst over te gaan tot de behandeling en stemming over het ontwerp van decreet, waarna de commissie zich eveneens, op uitdrukkelijk verzoek van de heer Eddy Schuermans boog over de verdere afhandeling van het voorstel van resolutie. Voor de retro-akten en de verdere bespreking hiervan wordt verwezen naar *Parl. St. Vl. Parl.*, 1999-2000, nr. 70/3.

Op 17 februari 2000 bevestigt de commissie eenparig mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heer Frans De Cock, reeds aangeduid als verslaggevers

voor het voorstel van resolutie als verslaggevers voor de bespreking van het ontwerp van decreet.

Gelet op het urgente karakter van dit ontwerp van decreet besliste de commissie, conform artikel 56, punt 3 van het reglement met 14 stemmen unaniem af te zien van de reflectietermijn.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media

Minister Dirk Van Mechelen begint zijn uiteenzetting met de wens om het ontwerp zo vlug mogelijk op de agenda van de plenaire vergadering te krijgen. De lopende waarborgaanvragen mogen immers niet gehypothekeerd worden door vertraging. Daarvoor is het probleem te urgent.

Vervolgens licht *de minister* het ontwerp van decreet houdende een waarborgregeling voor de ondernemingen die getroffen zijn door de dioxinecrisis in 1999, voor. De besmetting van diervoeders door dioxine en PCB's, die zich tijdens de eerste helft van 1999 heeft voorgedaan, verplichtte de federale overheid tot het nemen van een aantal uitzonderlijke maatregelen. De verdere besmetting van voedingsproducten moest immers tegengegaan worden. De inbeslagname, de blokkering in het buitenland en de vernietiging van vervallen en besmette producten en besmette dieren, hebben ervoor gezorgd dat landbouwondernemingen en ondernemingen die deze besmette producten verwerken, verhandelen en vervoeren, een inkomensverlies hebben geleden.

De kostprijs van de dioxineschade werd aanvankelijk in het rapport-Chaffart geraamd op 60 miljard frank, gelijkmatig te verdelen over landbouw- en voedingsindustrie. De meeste analisten gingen er toen vanuit dat de dioxinecrisis 0,2 tot 0,5 percent aan economische groei zou kosten. Het Nationaal Instituut voor de Nationale Rekeningen verlaagde zijn ramingen van de economische groei van 2 naar 1,7 percent.

De federale overheid werkte steunmaatregelen uit om de schade aan het bedrijfsleven te herstellen : het vergoeden van de economische schade van de landbouwbedrijven ; het vergoeden van de door de dioxine besmette producten ; het terugbetalen van de vernietigings- en transportkosten van de te vernietigen producten en dieren.

Vermits sommige niet-landbouwbedrijven schade opliepen ten gevolge van de dioxinebesmetting, en de steunverlening aan niet-landbouwbedrijven een gewestelijke bevoegdheid is op grond van de bijzondere wet van 1980 tot hervorming der instellingen, besliste de Vlaamse regering steunmaatregelen uit te werken voor de niet-landbouwbedrijven. De minister verwijst naar de gedachtewisseling in de Informatie Commissie ad hoc over de dioxinecrisis in augustus en september 1999 (*Parl. St. VI. Parl.*, 1999, nr. 57/1).

De volgende steunmaatregelen waren mogelijk :

- een versnelde uitbetaling van de expansiesteun ;
- een aanpassing van de waarborgregeling van het Vlaams Waarborgfonds ;
- een aanpassing van de regeling inzake de gewestwaarborgen ;
- een "de minimissteun".

Omdat geen van deze instrumenten echt voldeed werd gekozen voor het uitwerken van een volledig nieuwe steunregeling op basis van kredietwaarborgstelling door de overheid en dit om volgende redenen :

- het sneller uitbetalen van de toegekende expansiesteun zou namelijk alleen ten goede komen aan ondernemingen die investeringssteun hebben aangevraagd op grond van de wetgeving over de economische expansie. Dat bleek al snel een verwaarloosbare groep te zijn ;
- een steunregeling gebaseerd op de waarborgregeling van het Vlaams Waarborgfonds of op de regeling van de gewestwaarborgen was niet aanvaardbaar wegens de te lange procedure ;
- er werd niet gekozen voor de invoering van een steunregeling op basis van de "de minimisregeling" omdat het onduidelijk was wat de Europese Commissie precies verstond onder "landbouw" terwijl juist de landbouwactiviteiten van de "de minimissteun" zijn uitgesloten.

Bij brief van 17 augustus 1999 werd de Europese Commissie gevraagd het begrip "landbouw" nader te omschrijven. Veiligheidshalve, en omdat het antwoord van de Commissie te lang uitbleef, heeft het Vlaamse Gewest ervoor gekozen om de steunregeling ter goedkeuring voor te leggen aan de Europese Commissie.

Naar aanleiding van een coördinatievergadering tussen de gewesten op het kabinet van de Eerste Minister op 20 augustus 1999, werd beslist, en dit met het oog om zo snel mogelijk vooruit te gaan, om een protocol uit te werken voor de niet-landbouwbedrijven dat gelijkaardig was aan het federale protocol over een kredietwaarborg voor de landbouwsector, namelijk het protocol van 25 augustus 1999 tussen de Belgische Staat en de Belgische Vereniging van Banken houdende een waarborgregeling voor overbruggingskredieten aan landbouwbedrijven die schade hebben geleden ingevolge de dioxinecrisis.

Dit impliceert dat de drie gewesten in onderling overleg hebben gekozen voor een steunverlening via waarborgregeling om bedrijven die met liquiditeitsproblemen te kampen hadden, de mogelijkheid te bieden hun bedrijfskapitaal terug samen te stellen via kredieten aan gunstiger voorwaarden dan aan de geldende markttarieven.

Vermits de Gewesten en de financiële instellingen een gelijklopend belang hadden om de financiering van de getroffen ondernemingen te steunen, werd van in den beginne gekozen voor een waarborgregeling waarbij het financiële risico gelijkmatig werd verdeeld tussen de Gewesten en de financiële sector. Dit versterkte niet alleen het marktconforme karakter van de regeling, maar was ook een voorwaarde voor het verkrijgen van de goedkeuring van de Europese Commissie.

Op 6 oktober 1999 hebben de Gewesten en de Belgische Vereniging van Banken een protocol afgesloten betreffende de toekenning van een krediet van maximaal 20 miljard frank aan de door de dioxinecrisis getroffen ondernemingen, waarvan 14 miljard frank aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest, 5 miljard aan ondernemingen in het Waalse Gewest en 1 miljard aan ondernemingen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dit protocol is een contract tussen de Gewesten en de banken die op een vrijwillige basis aan de regeling deelnemen.

De kredietregeling beoogt te verhinderen dat intrinsiek gezonde ondernemingen worden uitgeschakeld door een sterke daling van hun inkomsten als gevolg van de destabilisering van de markt door de verontreiniging van bepaalde diervoeders door dioxine en door de maatregelen die de regering met het oog daarop heeft genomen.

De regeling is gebaseerd op een evenwichtige inspanning van de overheidssector, die een garantie toekent van 50 percent van het totale bedrag van het krediet, en de banksector, die 50 percent van

het kredietrisico voor zijn rekening neemt en afziet van de gebruikelijke marge op het krediet. De gehanteerde rentevoet is gelijk aan maximaal de Belgian prime rate verminderd met 30 basispunten. Momenteel is dat 5,95 percent min 0,30 percent, dus 5,65 percent.

Om voor een gewaarborgd krediet in aanmerking te komen moet de onderneming beschikken over een exploitatiezetel in het gewest waar het gewaarborgd krediet wordt aangevraagd en dient het aan elk van de volgende voorwaarden te voldoen :

- de hoofdactiviteit van de onderneming heeft uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking op de productie, de verwerking, het vervoer en het verhandelen van voedingsproducten of diervoeders die in de eerste helft van het jaar door de dioxineverontreiniging werden getroffen ;
- de onderneming was op 27 mei 1999 intrinsiek gezond wat betekent dat het niet failliet was, geen gerechtelijke akkoord had aangevraagd of geen belangrijke betalingsachterstallen had aan belastingen, aan bijdragen aan sociale instellingen, aan bezoldigingen of aan schulden aan kredietinstellingen ;
- de betrokken exploitatiezetel van de onderneming produceert, verwerkt, vervoert of verhandelt dierlijke producten of afgeleide producten die bestemd zijn voor menselijke of dierlijke consumptie en die producten hebben tijdens de periode van 1 juni 1999 tot 30 september 1999 het voorwerp uitgemaakt van communautaire maatregelen of Belgische regeringsmaatregelen om de verkoop of uitvoer van de door dioxine besmette producten te voorkomen of werden geblokkeerd in het buitenland ten gevolge van de dioxinecrisis in België ;
- de activiteiten van de betrokken exploitatiezetel kenden tijdens diezelfde periode een vermindering ten gevolge van annulering van leveringen of van laattijdige leveringen door leveranciers van die producten ten aanzien waarvan regeringsmaatregelen of communautaire maatregelen werden getroffen ;
- het omzetverlies van de getroffen exploitatiezetel moet tijdens de periode juni tot en met september minstens 20 percent bedragen over drie al dan niet opeenvolgende maanden, of 25 percent over twee al dan niet opeenvolgende maanden of 40 percent over één maand. Dat omzetverlies moet blijken uit de vergelijking met de gemiddelde omzet in de overeenstem-

mende maanden of maand van de jaren 1996, 1997 en 1998 ;

- het omzetverlies dient toegeschreven te worden aan de dioxinebesmetting.

Op eis van de Europese Commissie wordt de regeling van dit protocol opgeschort voor die ondernemingen waartegen strafrechtelijke of civielrechtelijke vervolgingen werden ingesteld op grond van hun eventuele aansprakelijkheid voor de verontreiniging van diervoeders met dioxine of PCB's. De ondernemingen die in dit verband werden veroordeeld zijn uitgesloten. Dit geldt ook voor de landbouwnedernemingen die reeds steun genieten van het federale protocol.

Het krediet moet bestemd zijn voor het weder samenstellen van het bedrijfskapitaal, zijnde de vlottende activa minus het vreemd vermogen op korte termijn. Dat bedrijfskapitaal moet verminderd zijn als gevolg van de dioxinecrisis. Het krediet mag niet dienen tot herfinanciering van de uitstaande kredieten van de betrokken deelnemende kredietinstelling.

De hoofdsom van het krediet bedraagt maximaal 30 percent van het omzetverlies dat de getroffen exploitatiezetel in de betrokken periode heeft geleden ten opzichte van de periode van begin juni tot eind september 1998 en mag niet meer bedragen dan 50 miljoen frank en niet minder dan 1 miljoen frank. De looptijd van het krediet bedraagt maximaal 5 jaar en op het krediet wordt een vaste rentevoet aangerekend die maximaal gelijk is aan de Belgian prime rate, die overeenstemt met de looptijd van het krediet, minus 30 basispunten. De rente is driemaandelijks, zesmaandelijks of jaarlijks betaalbaar.

Aan een onderneming wordt slechts één gewaarborgd krediet per exploitatiezetel toegekend. Indien een onderneming meerdere exploitatiezetels heeft, ook al bevinden die zich in meerdere gewesten, dan zelfs mag het globale hoofdbedrag van het geheel van de aangevraagde kredieten de 50 miljoen frank niet overschrijden. Dit laatste was een eis van de Europese Commissie want oorspronkelijk werd een maximaal bedrag van 50 miljoen per exploitatiezetel voorzien.

Bovendien mogen er tussen de exploitatiezetels geen overdrachten van verliezen gebeuren om aanspraak te kunnen maken op de waarborgregeling of om het kredietvolume te verhogen. Verder kan de onderneming het krediet te allen tijde ver-

vroegd terugbetalen mits het in acht nemen van een vooropzeg van 15 dagen.

De kredietinstelling kan het gewaarborgde krediet alleen beëindigen nadat ze het Vlaamse Gewest van haar intentie op de hoogte heeft gebracht of op gemotiveerd verzoek van het Vlaamse Gewest. Het krediet is daarentegen wel onmiddellijk opeisbaar indien aan de voorwaarden voor het verkrijgen van het krediet niet meer is voldaan of wanneer het krediet werd verkregen op grond van onjuiste of onvolledige inlichtingen.

Voor de op grond van deze regeling toegekende leningen stellen de gewesten zich garant voor 50 percent van de hoofdsom en de rente, exclusief de kosten.

De omloop van de waarborgverbintenissen van het Vlaamse Gewest wordt vastgesteld op maximaal 7 miljard. Met betrekking tot de door de kredietnemer te stellen zakelijke en persoonlijke zekerheden moeten de banken de gebruikelijke praktijk volgen.

Wordt de exploitatiezetel naar een ander gewest verplaatst, dan wordt ook de waarborg door het nieuwe gewest overgenomen.

De garantie van het gewest kan worden aangesproken ten belope van 50 percent van de uitstaande hoofdsom en interesten. Na betaling van de waarborg door het gewest moet de kredietinstelling de eventuele netto-terugwinning op het krediet in dezelfde verhouding verdelen en terugbetalen aan het gewest. Het debiteurrisico wordt alzo gelijk verdeeld tussen het betrokken gewest en de banken.

Binnen de drie maand na het beëindigen van het gewaarborgde krediet moet de kredietinstelling een aanvraag tot voorschot indienen bij het Vlaamse Gewest als er zekerheden gevestigd of ontstaan zijn ter gelegenheid van het toekennen van het gewaarborgd krediet. Het voorschot is gelijk aan de helft van de uitstaande hoofdsom en de interesten verminderd met de gemotiveerde raming van de opbrengst van de nog uit te winnen zekerheden. De definitieve afrekening geschiedt uiterlijk zes maand na de uitwinning van de laatste zekerheid.

Het voorliggende ontwerp van decreet geeft het protocol, dat reeds in voege is van 6 oktober 1999, de wettelijke grondslag.

Vermits de drie gewesten zo snel mogelijk van start wilden gaan met het toekennen van kredieten,

werd in het protocol van 6 oktober bepaald dat dit protocol in werking treedt na de goedkeuring ervan door de Europese Commissie en dat de gewestregeringen binnen de kortste termijn een wettelijke grondslag dienden te bieden aan dit protocol. In concreto betekent dit dat de niet-landbouwbedrijven sinds 8 december 1999, de dag dat de Europese Commissie het licht op groen heeft gezet voor dit protocol, de mogelijkheid hebben om gebruik te maken van deze waarborgregeling.

Tien banken hebben dit protocol ondertekent, met name de Artesia-bank, de Bacob-bank, de Bank van Breda, de Bank Brussel Lambert, het Beroepskrediet, de KBC-bank, de Fortis-bank, de Hypothecaire Beleggingskas, het Gemeentekrediet en het Landbouwkrediet.

Tot nu deden 12 ondernemingen een beroep op de waarborgregeling en dit voor een totaal bedrag van 214 miljoen frank aan kredieten, zodat het Vlaamse Gewest voor 107 miljoen waarborgen zal verstrekken indien alle dossiers worden goedgekeurd door het evaluatiecomité en dit decreet wordt goedgekeurd.

De toegekende bedragen schommelen tussen 1 en 50 miljoen frank. Drie bedrijven van de 12 maakten aanspraak op een lening van 50 miljoen frank.

Vermits de bedrijven tot 31 maart 2000 de tijd hebben om hun dossier in te dienen bij de kredietinstelling, is het nog te vroeg om te besluiten of de maatregel al dan niet succes kent. Blijkbaar heeft de gevreesde stormloop niet plaatsgevonden zodat kan besloten worden dat het ergste van de dioxinecrisis achter de rug is. Dit blijkt ook uit economische gegevens.

Uit de statistieken van de buitenlandse handel blijkt dat de uitvoer van producten van de voedselindustrie, dranken en tabak voor de eerste 11 maanden van 1999 opliep tot 285,2 miljard frank wat slechts 0,6 percent lager is dan tijdens de overeenstemmende periode van 1998. De invoer van voedingsproducten daarentegen daalde met 1,1 percent zodat er ogenschijnlijk geen substitutie is gebeurd op de binnenlandse markt tussen binnenlands geproduceerde en ingevoerde producten. De levende dieren en producten van het dierenrijk daarentegen kenden wel een daling met 9,7 percent. Deze daling manifesteert zich ook aan de kant van de invoer zij het in mindere mate. Het gaat namelijk om een daling met 4,9 percent. Uit de evolutie van de indices van de uitvoer van het Vlaamse Gewest blijkt verder dat de negatieve evolutie van de uitvoer van de voedingsindustrie

beperkt bleef tot de periode van juni tot en met augustus 1999 en dat de uitvoer in september terug hetzelfde verloop kende als de totale uitvoer van het Vlaamse Gewest.

Uit de cijfers van de informatieleveranciers Graydon blijkt dat afgelopen jaar 7.142 bedrijven in failliet gingen, tegen 6.925 in 1998 en 7.677 in 1997. De toename van het aantal faillissementen is een typisch Brussels en Waals probleem vermits in Vlaanderen het aantal faillissementen van bedrijven terugviel van 2.957 tot 2.874.

De dioxinecrisis veroorzaakte tot nu toe geen noemenswaardige toename van het aantal faillissementen in de voedings- en landbouwsector. Enkel de groothandelaars van levende dieren hadden behoorlijk te lijden van de dioxinecrisis want hier verdubbelde het aantal faillissementen van 15 naar 28 gevallen. In Vlaanderen liep het aantal faillissementen in de voedingsindustrie op van 36 naar 52 en kwamen er 320 werkplaatsen in het gedrang tegen 234 in 1998.

Uit de evolutie van de productie-indices van de voedingsindustrie blijkt dat de productie van de voedingsnijverheid in Vlaanderen een daling kende van 14 percent in juni (van index 112,5 naar 96,8). In september werd het niveau van mei reeds terug bereikt en in november stond de productie-index van de voedingsindustrie terug op het niveau van de index van de productie van de industrie zonder bouw.

De tijdelijke werkloosheid in de voedingssector kende een gelijkaardig verloop. Deze steeg plots van 1.114 eenheden in mei tot 1.883 in juni en viel de volgende maand reeds terug tot 1.347 eenheden en daalde daarna geleidelijk tot 681 eenheden in december 1999.

De evolutie van het bruto binnenlands product over de kwartalen vertoont hetzelfde stramien. In vergelijking met hetzelfde kwartaal van het voorgaande jaar steeg het bruto binnenlands product tijdens het derde kwartaal van 1999 met 2,9 percent, na een groei van respectievelijk 1 en 1,3 percent tijdens de eerste twee kwartalen. Tevens werden de groeivoorzichten voor 1999 opgetrokken van 1,7 percent naar 2,4 percent en voor 2000 van 2,5 percent naar meer dan 3 percent.

Uit het voorgaande blijkt bijgevolg dat macro-economisch gesproken, de negatieve gevolgen van de dioxinecrisis voor de Belgische economie zijn weggerukt. Dit neemt niet weg dat er zich nog steeds moeilijkheden voordoen in bepaalde individuele

bedrijven en in bepaalde sectoren zoals de slachterijen.

Waarom een waarborgregeling ?

In eerste instantie werd geopteerd voor een waarborgregeling omdat het nog niet vast stond dat de Europese Commissie zou toelaten de economische schade ten gevolge van de dioxinecrisis te vergoeden. Daarom werd van in het begin geopteerd voor een regeling gelijkaardig aan het protocol dat tot stand kwam tussen de federale overheid en de Belgische Vereniging van Banken. Daarin werd een waarborgregeling uitgewerkt voor overbruggingskredieten aan landbouwbedrijven die schade hebben geleden door de dioxinecrisis. Voor die regeling had de Europese Commissie immers al haar fiat gegeven op 25 augustus.

Op 6 december heeft Fevia, de Federatie van de Voedingsindustrie, de schade die de voedingsindustrie en de distributiesector heeft geleden ten gevolge van de dioxinebesmetting, laten ramen. PricewaterhouseCoopers heeft deze schade op 21 miljard frank geraamd. Die raming werd als betrouwbaar beschouwd, hoewel PricewaterhouseCoopers zelf een aantal bemerkingen bij die raming plaatste. Ten eerste wezen ze op de enorme tijdsdruk die stond op het afleveren van betrouwbaar statistisch materiaal.

Ten tweede staat de bruikbaarheid van de reeds uitgevoerde enquêtes van de Belgische Confederatie van de Zuivelnijverheid, van Fenavian (nationale Federatie der fabrikanten van vleeswaren en vleesconserven) en van Bivex (Beroepsvereniging van de internationale vlees- en veehandel, de Belgische exportslachthuizen en exportuitsnijderijen) niet buiten kijf. Ten derde is de statistische relevantie van de extrapolatie van de resultaten van de enquêtes niet zeker, omdat niet noodzakelijk alle bedrijven in dezelfde mate zijn getroffen door de dioxinecrisis. Ten laatste is er ook het probleem van de mogelijke dubbeltellingen.

Midden januari heeft Fevia 6 miljard frank geschrapt van haar voorstel tot schadevergoeding, zodat er nog 15 miljard frank rest waarvan 1 miljard frank aan schadeclaims en 4 miljard frank aan winstderving.

Deze winstderving en schadeclaims kunnen worden gecatalogeerd als zijnde economische schade.

Het probleem met economische schade is dat ze niet objectief gemeten kan worden en dat de controle van de aangifte quasi onmogelijk is. Zo is het

bijvoorbeeld heel gemakkelijk om schadeclaims te overdrijven. Verder is het heel moeilijk om het onderscheid te maken tussen verliezen die niet en verliezen die wel door de dioxinecrisis werden veroorzaakt. Ook de raming van hogere exploitatiekosten als gevolg van een gedaalde omzet of een gedaalde productie geeft problemen. Hoe berekent men de schade die opgelopen werd door verwachte orders die niet werden geplaatst en welke omzetten werden daardoor gemist? Welke marktaandeelen gingen verloren en hoe evalueert men die?

Al deze bemerkingen tonen duidelijk aan dat economische schade voor niet-landbouwbedrijven een zeer rekbaar begrip is en quasi niet objectief kan bepaald worden.

Daarbij komt nog dat de Europese Commissie eist dat de geleden schade niet mag worden overgecompenseerd. Dit betekent dat er een controlemechanisme moet worden opgezet dat al de vergoedingen bijhoudt die een onderneming van de gewesten, van de federale overheid en van de particuliere sector krijgt. In dit laatste geval kan het dan zowel gaan om schadeclaims verhaald op derden of om vergoedingen uitgekeerd door verzekeringsmaatschappijen.

Omdat de economische schade objectief bijna niet te ramen valt en het verband tussen de geleden schade en de dioxinecrisis heel moeilijk aangevoeld kan worden, en vermits het grootste deel van de geleden schade al gedekt wordt door de opkoopregeling van de federale overheid hebben de drie gewesten voor goedkope kredieten geopteerd. Deze bieden de niet-landbouwbedrijven de mogelijkheid hun liquiditeitsproblemen op te lossen met behulp van goedkope kredieten met een gewestwaarborg. Die methode heeft het bijkomende voordeel dat ze transparant is en snel kan toegepast worden omdat de bewijslast relatief eenvoudig werd gehouden. Bovendien is de regeling administratief gezien, eenvoudig.

Na talloze debatten is de regering tot dit ontwerp van decreet gekomen en het lijkt een goede oplossing te bieden voor de niet-landbouwbedrijven die onder de dioxinecrisis hebben geleden.

II. Algemene bespreking

De heer *André-Emiel Bogaert* merkt op dat op 6 oktober de totale schade van de bedrijven werd geraamd op 20 miljard frank. 14 miljard frank daarvan moest worden gedragen door het Vlaamse Ge-

west. Ondertussen zijn er voor 200 tot 300 miljoen frank aanvragen binnengelopen. Er is dus een enorm spanningsveld tussen de geraamde schade en de schadeclaims. Moet men daaruit concluderen dat de schade zwaar overdreven werd.

De heer *Eddy Schuermans* merkt op dat reeds een klein half jaar geleden door hem en andere leden van zijn fractie een voorstel van resolutie werd ingediend om dit probleem zo snel mogelijk af te handelen (*Parl. St. VI. Parl.*, 1999-2000, nr. 70/1). De sector werd toen uitgebreid gehoord in hoorzittingen (*Parl. St. VI. Parl.*, 1999-2000, nr. 70/2).

De inhoud van het ontwerp van decreet wil de heer Eddy Schuermans nu niet in detail bespreken, maar het uitgangspunt van de indieners van het voorstel van resolutie is en blijft dat de hulp aan de bedrijven neutraal moet zijn. Daarmee bedoelt spreker dat ze los moet staan van de sector waarin het bedrijf opereert, van de ligging en van de grootte van het bedrijf. Iedereen die schade heeft geleden, moet geholpen worden.

Ondertussen stelt men vast dat die schade nogal meevalt. Er is geen stormloop naar de banken en het aantal faillissementen ligt niet exuberant hoog. Toch is er wel degelijk schade. De federale dioxine-manager, de heer Freddy Willockx, is maanden bezig geweest met de ramingen van de schade. Voor niet-landbouwbedrijven is de toestand kritiek. De crisis is niet voorbij. Economische steun is nog steeds nodig.

Uit exportcijfers van 1 januari 2000 blijkt dat er een substantiële daling is in verschillende sectoren. Van de hele Vlaamse productie is 60 percent bestemd voor de export, dus die cijfers zijn zeer relevant voor de toestand van de hele sector. De uitvoer van bereidingen van varkensvlees bijvoorbeeld is gedaald met 39 percent, die van rundvlees met 58 percent en die van gevogelte met 13 percent.

Zelfs dit jaar is er dus nog een handicap voor de bedrijven. Als de schade nu nog zo groot is, wat moet het dan een aantal maanden geleden geweest zijn? Er kunnen ongetwijfeld nog een boel faillissementen worden verwacht in 2000. Spreker brengt onder de attentie van de commissie dat het reeds ingediende en in de commissie toegelichte voorstel van resolutie pleit voor een snelle en definitieve oplossing voor de schade, naar analogie van gelijkaardige federale initiatieven. De uiteindelijke benadering verschilt van gewest tot gewest. In Wallonië werd reeds in 1999 een decreet goedgekeurd

waarvan de draagwijdte veel ruimer is dan wat hier wordt voorgesteld.

Het inkomensverlies van de werknemers in de sector moet volgens spreker ook worden geanalyseerd. Verder is ook dringend een promotiecampagne, gericht op de export, nodig.

Op 8 december heeft de Europese Commissie groen licht gegeven voor steun aan landbouwbedrijven. De mogelijkheden zijn er dus. Uiteindelijk kan er werk van worden gemaakt en het wordt tijd dat dit ook werkelijk gebeurt.

De heer *Eddy Schuermans* besluit dat de steun "too little, too late" is. De Vlaamse Gemeenschap komt met veel minder over de brug als de sector verwacht.

De heer *Roland Van Goethem* vraagt nadere informatie op welke gegevens men zich precies heeft gebaseerd om de exportcijfers te bepalen? Spreker brengt onder de attentie van de minister dat indien men wil overgaan tot de vaststelling van exploitatieverliezen, men onmiddellijk aandacht dient te hebben voor de reeds neergelegde jaarrekeningen. Op dit ogenblik zijn slechts zeer weinig jaarrekeningen neergelegd, waardoor men zich zeker geen exact idee kan vormen over wat zich werkelijk in de sector afspeelt.

De minister vindt het goedkoop om te stellen dat de steun "too little, too late" is en daarenboven diende de federale dioxinemanager te werken aan het herstel van de contacten met Europa. Na de verkiezingen van 13 juni 1999 hebben alle overheden van dit land onmiddellijk een prioriteit gemaakt van het dioxinedossier. Men is er gelukkig in geslaagd om de dioxinecrisis al na 289 dagen te doen stoppen.

Daarenboven werd het consumentenvertrouwen in de Vlaamse economie hersteld en kan men spreken van een belangrijke kentering. Dat Europa te laat op de hoogte is gesteld van de dioxineproblemen, heeft tot ontzettende problemen geleid. De minister aanvaardt niet dat de heer *Schuermans* stelt dat de maatregelen "too little, too late" zijn.

De Vlaamse regering heeft alles gedaan om de crisis onder controle te krijgen en daarvoor de nodige instrumenten te ontwikkelen. In verband met de timing kunnen drie belangrijke data worden weerhouden.

Op 25 augustus 1999 werd het protocol afgesloten met betrekking tot de landbouw. Vervolgens werd

op 6 oktober 1999 het protocol met de banken gesloten en op 8 december 1999 heeft de Europese Commissie het licht op groen gezet voor de waarborgregeling. Nadien is het voorontwerp van decreet ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. De Vlaamse regering heeft de snelst mogelijke procedure gevolgd.

Wat de bedenking van de heer *Eddy Schuermans* betreft, dat de hulp aan de bedrijven neutraal dient te zijn en los moet staan van de sector waarin het bedrijf opereert, van de ligging en van de grootte van het bedrijf, meent *de minister* dat het feit dat de waarborgregeling is tot stand gekomen na samspraak met de drie gewesten, tegemoet komt aan de stelling dat de plaats waar het bedrijf gelegen is een neutrale factor moet zijn.

Wat betreft de neutraliteit van de operatie met betrekking tot de sector waartoe het bedrijf behoort, is het standpunt van de Vlaamse regering dat het geen opdracht is van het Vlaamse Gewest om de economische schade van niet-landbouwbedrijven te vergoeden, waarop *de heer Eddy Schuermans* zich afvraagt wie hiervoor dan wel de verantwoordelijkheid dient te dragen. *De minister* onderstreept dat de crisis in de niet-landbouwsector ernstig is en nauwgezet moet opgevolgd worden. Verder heeft de Vlaamse regering in overleg met de sectoren beslist om voorlopig te wachten met het starten van een imagocampagne. Het is belangrijk dat eerst de kwaliteit van de voedselketen opnieuw gegarandeerd wordt.

Met betrekking tot de export stipt *de minister* aan dat een vertegenwoordiger van minister Johan Sauwens hier aanwezig is en dat hierover vragen kunnen worden gesteld. De voedselindustrie blijft het moeilijk hebben op de Duitse markt. Men is zinnens om in het kader van Hannover 2000, de wereldtentoonstelling aan te wenden als een instrument voor exportpromotie. Een gerichte actie naar de Duitse economie zal worden gevoerd in het Vlaams paviljoen. In samenwerking met Fevia zullen een aantal initiatieven worden genomen.

Verder stellen de Aziatische en de Arabische markten zich nog steeds terughoudend op. Teneinde een aantal misverstanden uit te klaren is er een technische delegatie vertrokken naar enkele Zuid-Oostaziatische landen, onder meer Japan en Korea. Om de zuivelindustrie opnieuw toe te laten een marktsegment te verwerven in de Arabische landen, is er een zwaar diplomatiek offensief nodig via een gerichte werking met de Vlaamse economische vertegenwoordigers.

Wat de toekenning van een rentesubsidie betreft, stelt *de minister* vast dat het Waalse decreet dat hierin voorziet op bezwaren stuit van Europa. De Vlaamse regering heeft ervoor gepleit om een decretale basis voor de waarborgregeling te garanderen zodra het protocol door Europa goedgekeurd is. Dat kan soelaas brengen. Momenteel zijn er twaalf dossiers goedgekeurd. Het is volgens de minister te vroeg om een duidelijk beeld te krijgen van de situatie. Zodra de bedrijven die een waarborgregeling aanvragen, gekend zijn kan er gericht worden onderzocht welke stappen er verder nodig zijn om de crisis in deze sectoren onder controle te krijgen.

Met betrekking tot het inkomensverlies van de werknemers verwijst *de minister* naar de gedachtewisseling in de Informatieve Commissie ad hoc in augustus en september 1999 (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1999, nr. 57/1), waar het probleem van de tijdelijke werkloosheid reeds vroeger werd aangekaart. Gelukkig heeft dit probleem niet tot naakte ontslagen geleid en is het ook langzaam aan het wegdeinen. Verder is er een overeenkomst tussen de Vlaamse regering en de SERV waarbij de SERV een bijzonder onderzoek zal wijden aan dit dossier en eventueel voorstellen zal voorleggen aan de Vlaamse minister bevoegd voor het werkgelegenheidsbeleid.

De minister pleit ervoor om wel een grondig debat over de crisis te voeren, maar ook om het ontwerp van decreet zo snel mogelijk te bespreken ten einde de waarborgregeling te garanderen.

Volgens *de heer Jan Laurys* is er na 13 juni 1999 te vaak met de vinger gewezen naar het beleid van de vorige regering. De conclusies van de aan de gang zijnde federale parlementaire onderzoekscommissie die de verantwoordelijkheden in de dioxinecrisis dient vast te stellen, zullen wellicht een andere richting uitgaan.

Spreker vindt dat de minister ten onrechte de argumenten van de sectoren die toch betrokken partij zijn gebruikt. Opeens treft de bedrijven geen schuld in de crisis. Men mag de fout niet maken om in dat discours te stappen en alle schuld bij de politici te leggen.

De minister repliceert dat hij gewoon gereageerd heeft op de uitspraak "too little, too late" van de heer Eddy Schuermans.

De heer Eddy Schuermans stelt dat het betoog van de minister staat of valt met het argument dat het vergoeden van de economische schade voor niet-

landbouwbedrijven geen verantwoordelijkheid is van de Vlaamse regering. Indien dit de stelling van de minister is dan is het voorstel van resolutie zonder voorwerp. Spreker meent dat het nuttig is om steun te verlenen aan de niet-landbouwbedrijven, vermits dit een bevoegdheid is van het Vlaamse Gewest. De minister heeft deze stelling in de inleidende uiteenzetting verduidelijkt en spreker stelt vast dat de minister dit in zijn repliek ontkent.

De minister verduidelijkt in de inleidende uiteenzetting te hebben gesteld dat de Vlaamse regering op dit ogenblik niet bereid is om een vergoeding te betalen voor economische schade geleden door niet-landbouwbedrijven. Die regeling zal aan de sectoren worden voorgelegd. Dit is een politieke optie en *de minister* verwijst naar de gedachtewisseling in de Informatieve Commissie ad hoc (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1999, 55/1) o.m. inzake de toepassing van art. 1382 B.W. en maant aan tot de grootste omzichtigheid.

Hierop repliceert *de heer Eddy Schuermans* dat de minister weigert een uitspraak over de verantwoordelijkheid te doen en spreker stelt vast dat de minister zijn woorden corrigeert.

De minister merkt op dat de federale overheid momenteel een claim heeft ingediend bij de Europese Commissie met betrekking tot de onterechte maatregelen die in de zuivelsector getroffen zijn en die aan deze sector economische schade hebben toegebracht. Dit is een bijzonder gevaarlijk debat, waaraan de Vlaamse overheid op dit ogenblik niet wenst deel te nemen.

De Vlaamse regering wenst wel vanuit de bevoegdheid inzake het economisch beleid, de niet-landbouwbedrijven een regeling aan te bieden waarbij zij hun financiële structuur kunnen verbeteren om faillissementen te vermijden. Daarenboven zullen door de Vlaamse regering een aantal randmaatregelen worden genomen die op dit ogenblik nog in voorbereiding zijn, o.a. bij Export Vlaanderen.

Dit ontlokt bij *de heer Eddy Schuermans* de vaststelling dat de federale overheid en het Waalse Gewest in deze problematiek er blijkbaar anders over denken en wel degelijk economische schade vergoeden. Eind september 1999 stelt het Waalse Gewest een ontwerp van decreet voor inzake de toekenning van een rentesubsidie, wat achteraf werd goedgekeurd, waardoor het Waalse Gewest thans over een instrument beschikt om aan de noden tegemoet te komen.

Door de CVP-fractie werd reeds in oktober 1999 gevraagd om een vergelijkbare regeling te treffen en om de aanmelding hiervan te doen aan de Europese Commissie. De minister heeft blijkbaar verkozen om politieke redenen dat niet te doen en een eventuele weigering van Europa is geen excuus : de minister heeft niet gepoogd om een instrument te ontwikkelen om naast de eventuele waarborgregeling eveneens een regeling uit te werken voor de vergoeding van de economische schade.

Inzake de promotionele acties is de sector hiervoor vragende partij. Vlaanderen heeft nood aan promotiecampagnes. Het is volgens *de heer Eddy Schuermans* niet billijk dat het Vlaamse Gewest zich onttrekt aan haar verantwoordelijkheid om in te staan voor de economische schade, waar Wallonië wel deze verantwoordelijkheid opneemt.

Hierop repliceert *de minister* dat de uitgewerkte waarborgregeling voor niet-landbouwbedrijven exact dezelfde is in de drie gewesten. Het ontwerp van decreet dat door het Waalse Gewest is ingediend, voorziet in een bescheiden budgettaire marge voor de toekenning van een rentesubsidie, waarbij Wallonië gebruik zal maken van de "de minimisregeling".

Vlaanderen kan de "de minimisregeling" niet aanwenden vermits de budgettaire marge hiervoor werd opgesoupeerd door twee andere steunmaatregelen aan de bedrijven, nl. Vlamivorm en Vlaminov. De "de minimisregeling" kan conform de Europese bepalingen slechts worden gehanteerd ten overstaan van de niet-landbouwbedrijven. In deze context verwijst *de minister* voor een meer gedetailleerde toelichting van dit aspect naar de gedachtewisseling in de Informatieve Commissie ad hoc (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1999, 57/1, blz. 19 : De "de minimisregeling").

Wallonië wenst zich in deze context te beroepen op de "de minimisregeling", wat door de Europese Commissie met argusogen zal worden gevolgd en aanleiding zal geven tot problemen.

De minister merkt op dat alhoewel de "de minimisregel" niet moet worden aangemeld aan Europa, dit toch voorafgaandelijk aan Europa wordt medegedeeld om te vermijden dat men over twee of drie jaar wordt teruggefloten door de Europese Commissie. *De minister* merkt op dat de budgettaire enveloppe m.b.t. de "de minimisregeling" in Vlaanderen is opgebruikt en precies omwille hiervan heeft de minister geopteerd voor de uitwerking van een zuivere waarborgregeling als dusdanig aangemeld bij de Europese Commissie. Op basis hiervan

wenst de Vlaamse regering spoedig over te gaan tot de afhandeling van alle dossiers.

De minister onderstreept dat Europa er nauwlettend op toekijkt dat België geen maatregelen neemt van overcompensatie. Europa heeft in dit kader al kritische vragen gesteld aan België in verband met het uitstel van betaling van RSZ en de belastingen. De in dit ontwerp van decreet uitgewerkte waarborgregeling is een waterdichte regeling, zoals reeds aangekondigd tijdens de gedachtewisseling in de Informatieve Commissie ad hoc (ibid.).

Welke stappen er nog kunnen worden genomen al dan niet in overleg met de federale overheid is een debat dat gevoerd zal worden. *De minister* wijst in dit verband op de discussie die ontstaan is tussen de zuivelindustrie en de federale overheid over de ongelijke behandeling inzake de verschillende tegemoetkomingen van de leveranciers in Vlaanderen en Wallonië, omdat de melkerijen er uiteenlopende melkprijzen hebben gehanteerd.

De zuivelindustrie wenst thans het verschil te verhalen via het Vlaamse Gewest, maar zo eenvoudig werkt dat echter niet. België heeft klacht ingediend bij de Europese Commissie omdat de Europese sanitaire maatregelen naar de zuivelindustrie volstrekt onaanvaardbaar en overtrokken waren.

De minister is de mening toegedaan dat alle betrokken partijen hun verantwoordelijkheid hebben opgenomen naar aanleiding van de dioxinecrisis, van zodra de omvang ervan bekend werd. De problemen waren vooral een gevolg van een ontoereikende organisatie. Daarom werd o.m. aangedrongen op de oprichting van een Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid die zou instaan voor de bewaking van de voedselketen en werden er nieuwe maatregelen genomen door de voedingsindustrie zelf. Deze maatregelen brengen België op korte termijn in een win-win-situatie t.o.v. het buitenland, maar eerst dient België deze tunnel door.

De minister benadrukt dat het debat m.b.t. de jaarrekeningen van de betrokken bedrijven moet worden opgevolgd : er moet nagegaan worden hoe de schade op fiscaal vlak wordt benaderd. Het hoofddoel van de Vlaamse regering ligt erin ervoor te zorgen dat de getroffen sectoren door de dioxinecrisis geen structurele handicap overhouden.

De Vlaamse regering wenst echter niet te stappen in een dossier van economische schadevergoeding : dat is een politieke keuze. De Vlaamse regering zal in overleg met de SERV de evolutie hiervan nauwlettend opvolgen. Pas op 31 maart zal men een dui-

delijk inzicht hebben omtrent de omvang van de door de bedrijven aangevraagde waarborgregeling.

In het kader van het preventief bedrijfsbeleid zal de Vlaamse regering zich nadien beraden over de maatregelen die kunnen worden genomen met het oog op de vrijwaring van de concurrentiekracht van de Vlaamse ondernemingen.

Hierop stelt *de heer Eddy Schuermans* te waarde- ren dat de minister beaamt dat het niet toekennen van schadevergoeding een politieke keuze impli- ceert. De Europese terughoudendheid mag niet als excuus worden aangegrepen en spreker verduide- lijkt niet te hebben gepleit voor de toekenning van steunmaatregelen binnen het kader van de "de minimisregeling".

De federale dioxinemanager, de heer Freddy Wil- lockx, heeft steeds gepleit voor het nemen van ver- gelijkbare maatregelen, ook voor niet-landbouwbe- drijven. Hij heeft de Vlaamse regering herhaalde- lijk gewezen op haar verantwoordelijkheid, toch te- vergeefs en zonder succes. De heer Eddy Schuer- mans stelt voor, indien de commissie hierover ak- koord zou gaan, eventueel een hoorzitting te orga- niseren met vertegenwoordigers van Europa.

De minister benadrukt zich te zullen beperken tot het voorliggende ontwerp van decreet. De jaarre- keningen van de bedrijven moeten nauwlettend worden opgevolgd.

De minister wijst erop dat de voorgestelde regeling meer dan zes maand ter discussie voorlag bij de Europese Commissie en dit tot 8 december 1999.

Op 8 december 1999 stelde zij dat het geleden om- zetverlies als gevolg van de dioxineverontreiniging zeer restrictief moet geïnterpreteerd worden en dat de geleden verliezen uitsluitend het gevolg mogen zijn van de Belgische of communautaire maatrege- len, van blokkeringsmaatregelen door buitenlandse autoriteiten genomen, van annuleringen van leve- ringen of van te late leveringen door leveranciers. Pas op 18 januari 2000 stemde de Europese Com- missie toe in het vergoeden van de economische schade van de landbouwbedrijven.

De Vlaamse regering wil een maatregelenpakket uitwerken, maar dan wel binnen de contouren van het Europese kader en waarvoor dan een afzon- derlijke aanmeldingsprocedure zal worden opge- start.

De vergoeding van de schade aan niet-landbouw- bedrijven slaat op de rechtstreekse schade tenge- volge van sanitaire maatregelen opgelegd door de

federale overheid op last van de Europese Com- missie. De zuivelindustrie heeft klacht ingediend bij de Europese Commissie ingevolge een niet-ver- goede schade van 2,3 miljard frank, omdat de Eu- ropese maatregelen onterecht zouden geweest zijn. Indien de Europese Commissie het pleit verliest, moet Europa deze schade vergoeden.

Volgens *de minister* kan de schade die de land- bouwbedrijven geleden hebben als gevolg van de sanitaire maatregelen perfect worden gemeten, ter- wijl de schade die niet-landbouwbedrijven geleden hebben veel moeilijker meetbaar is. Daarom ver- klaart *de minister* zorgvuldig te zullen onderzoeken welke mogelijkheden nog open zijn. *De minister* dringt er nogmaals op aan dit ontwerp van decreet, gelet op het belang ervan, zo snel mogelijk goed te keuren.

De heer Roland Van Goethem vraagt vervolgens aandacht voor de toestand van de kleine familiale landbouwbedrijven die uit de boot dreigen te val- len. Spreker verklaart hierop grondiger te zullen ingaan tijdens de artikelsgewijze bespreking (art. 4, 4°).

III. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De heer André-Emiel Bogaert stelt voor om de arti- kelsgewijze bespreking van het ontwerp aan te vat- ten, waarop *de heer Eddy Schuermans* zich hierme- de akkoord verklaart, maar wel uitdrukkelijk ver- wacht dat de commissie daarna afzonderlijk stel- ling zal nemen t.a.v. het voorstel van resolutie.

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Bij artikel 1 worden geen opmerkingen geformu- leerd.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aange- nomen.

Artikel 2

De minister licht het artikel toe als volgt. Artikel 2 omschrijft duidelijk waarvoor de kredieten ge-

bruikt kunnen worden. Op die manier wil men vermijden dat deze kredieten zouden worden aangewend voor de omzetting van kredieten die het bedrijf reeds had aangegaan met het oog op het lenigen van andere financieringsnoden. De toekenning van de waarborg betreft kredieten die bestemd zijn voor de wedersamenstelling van het bedrijfskapitaal.

Bij artikel 2 worden verder geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt met 11 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

HOOFDSTUK II

Toekenningsvoorwaarden

Artikel 3

De minister merkt op dat de tekst van dit artikel, op vraag van de sectoren werd aangepast. *De minister* verwijst naar een aantal interventies van de Europese Commissie die eveneens leidden tot verfijningen, o.m. wat betreft de lijst van de producten die in aanmerking komen (cf. Sanitaire maatregelen).

Bij artikel 3 worden verder geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met 11 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 4

De minister licht het artikel toe als volgt. Artikel 4 legt de voorwaarden vast m.b.t. de kredieten die voor de waarborgregeling in aanmerking komen.

Het kerngegeven van dit artikel is punt 4, waarbij *de minister* de aandacht erop vestigt dat aanvankelijk slechts in een waarborgverlening was voorzien voor kredieten met een maximumbedrag van 5 miljoen frank. Na zware onderhandelingen met de banksector – die op een bepaald moment zelfs voorstelde de verantwoordelijkheid niet langer evenredig te spreiden – is dat bedrag opgetrokken tot 50 miljoen frank.

De banksector heeft op een bepaald moment ook geprobeerd de looptijd van de kredieten tot drie jaar te beperken. De looptijd is uiteindelijk toch vijf jaar gebleven.

Hierop vraagt *de heer Roland Van Goethem* nadere toelichting over artikel 4, 4°, dat bepaalt dat de hoofdsom van het krediet maximaal 30 percent bedraagt van het omzetverlies dat de getroffen exploitatiezetel van de onderneming heeft geleden in de periode van juni tot en met september 1999 in vergelijking met de omzet in de periode van juni tot en met september 1998, met een absoluut maximumbedrag aan hoofdsom van het krediet van 50 miljoen frank. Spreker vreest dat door deze bepaling alle kleine familiale landbouwbedrijven uit de boot dreigen te vallen.

De minister verklaart begrip te kunnen opbrengen voor het standpunt van deze spreker, maar wijst tegelijkertijd op het bijzondere karakter van deze waarborgafspraken. De voorgestelde vergoeding sluit immers niet uit dat de banken toch nog een andere waarborg verlenen.

De minister heeft van de banksector bovendien vernomen dat kleine bedrijven probleemloos krediet krijgen, op voorwaarde dat ze voor het uitbreken van de dioxinecrisis op een transparante manier werkten.

De voorgestelde waarborgregeling is in de eerste plaats bedoeld voor grote exportbedrijven omdat zij het zwaarst werden getroffen. Bedrijven die alleen voor de Belgische markt werken zijn immers niet slechter geworden van de crisis.

Uit de statistieken over buitenlandse handel (**als bijlage**) blijkt dat het omzetverlies niet gecompenseerd werd door invoer vanuit het buitenland. De Vlaamse consument heeft zijn eetgedrag blijkbaar gedurende een tweetal maanden aangepast. Bovendien hebben de consumenten hun vertrouwen in de markt snel hersteld. De weerslag op onze economie zal afgevlakt zijn door het aangepaste consumentengedrag.

De heer André-Emiel Bogaert merkt op dat in een totaal bedrag van 14 miljard frank is voorzien, terwijl er van 8 december tot nu nog maar 214 miljoen frank is gebruikt. Mag men dan logischerwijze hieruit afleiden dat de sector niet in die mate is aangetast?

Volgens *de minister* is het nog te vroeg om daarover al te oordelen en wijst erop dat men aanvragen kan indienen tot eind maart 2000. Hij ver-

moedt dat veel bedrijven al een krediet hebben aangevraagd bij hun bank en dat de banken hen op dat moment op het bestaan van de regeling hebben gewezen. Eenmaal dit ontwerp van decreet is goedgekeurd, zal het aantal aanvragen vermoedelijk toenemen. Bovendien hebben nogal wat bedrijven betalingen uitgesteld (o.a. RSZ-bijdragen enzoverder).

Wanneer deze bedrijven uiteindelijk toch moeten betalen, zal deze regeling soelaas bieden. Het Vlaams Waarborgfonds heeft nog maar 12 dossiers goedgekeurd, maar uit informele contacten met de Voorzitter van de Belgische Vereniging van Banken blijkt dat er een tweehonderdtal dossiers verwacht worden. Eenmaal de regeling bekend wordt gemaakt, zal het aantal aanvragen toenemen.

De heer André-Emiel Bogaert vraagt zich vervolgens af of de voorgestelde periode die tot 31 maart loopt lang genoeg is.

De minister verduidelijkt dat het protocol al op 6 oktober 1999 werd goedgekeurd, terwijl het pas op 8 december 1999 is uitgewerkt. De banken passen het protocol al toe, rekening houdend met het feit dat alleen de wetgevende macht voor een decretale basis kan zorgen. Zodra daarvoor gezorgd is, zal *de minister* de Europese Commissie officieel op de hoogte brengen. Vandaag is het zo dat de betrokken bedrijven via hun bank op de hoogte worden gebracht van het protocol. Dat is meteen ook de reden waarom de verantwoordelijkheid tussen banken en Gewest gelijk verdeeld werd.

Art. 4, 7° voorziet in de mogelijkheid dat het kapitaal wordt afgelost in gelijke driemaandelijke, zesmaandelijke of jaarlijkse schijven, met maximaal één jaar uitstel van terugbetaling. Deze bepaling is niet onbelangrijk. Bedrijven die in moeilijkheden verkeren krijgen maximaal één jaar uitstel van betaling.

Art. 4, 8° houdt in dat voor het krediet een vaste rentevoet wordt aangerekend die maximaal de Belgian prime rate, verminderd met 30 basispunten, bedraagt. De vermindering is de bijdrage die de banken willen leveren aan het herstel van de concurrentiekracht van de ondernemingen.

De bepaling in 10° houdt in dat de termijnen en voorwaarden voor het krediet marktconform moeten zijn. Bij misbruik heeft het Vlaamse Gewest het recht de ontbinding van de overeenkomst te eisen.

Het artikel wordt met 11 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 5

De minister verduidelijkt dat dit artikel werd ingelast op verzoek van de Europese Commissie die nadrukkelijk wilde voorkomen dat een bedrijf met meerdere exploitatiezetels een krediet zou krijgen van in totaal meer dan 50 miljoen frank.

Op dit artikel worden geen verdere opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 6

De minister merkt op dat de ratio legis van dit artikel erin bestaat, aan de bedrijven die zich sneller herstellen van de gevolgen van de dioxinecontaminatie, de mogelijkheid te bieden het krediet te allen tijde vervroegd terug te betalen zonder dat een wederbeleggingsvergoeding of andere kosten verschuldigd zijn, mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan (cf. 1° tot 3°). Een dergelijk snel herstel is gelet op de huidige economische groei van 3 procent niet onwaarschijnlijk.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 7

De minister onderstreept het belang van artikel 7 voor de kleine ondernemingen. Door zich akkoord te verklaren met dat artikel leveren de banken een maximale inspanning om het herstel van de bedrijven te bewerkstelligen.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 8

De minister stipt aan dat dit artikel het eenmalige karakter van de in dit ontwerp van decreet voorgestelde waarborgregeling onderstreept.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK III

Waarborg van het Vlaamse Gewest

Artikel 9

De minister benadrukt dat dit artikel in het ontwerp werd ingevoegd, vermits in augustus 1999 bleek dat de door dit ontwerp van decreet beoogde waarborgregeling niet kon worden geïmplementeerd in de regelgeving en werking van het Vlaams Waarborgfonds.

De heer Eddy Schuermans verwijst naar de verklaringen van de Voorzitter van het Vlaams Waarborgfonds tijdens de gedachtewisseling over het Jaarverslag 1998 en de rol en de werking van het Vlaams Waarborgfonds (*Parl. St. VI. Parl.*, 1999-2000, nr. 91/1). Op vragen in verband met het percentage van de waarborgregeling, antwoordde de heer Guido Verhaegen dat een dergelijke waarborgregeling slechts zinvol is indien het percentage waarvoor een waarborg wordt verleend voldoende hoog ligt. De waarborgverlening door het Vlaams Waarborgfonds bedraagt 90 percent en een waarborgverlening ten belope van 50 percent is weinig zinvol, omdat daarvoor geen belangstelling bestaat bij de ondernemers.

Dit is wellicht de reden van de geringe belangstelling van de ondernemingen in deze waarborgverlening, die hiervan weinig heil verwachten, hoewel ze toch aanzienlijke schade hebben geleden.

De minister verklaart met belangstelling kennis te hebben genomen van dit verslag dat aan alle leden van het Vlaams Parlement is overgezonden. Hieraan werden ook op het niveau van de Vlaamse regering reeds besprekingen gewijd. De in het ontwerp van decreet voorgestelde waarborgverlening is echter totaal anders dan de waarborgregeling verstrekt door het Vlaams Waarborgfonds. Gelet op het feit dat het Vlaams Waarborgfonds over voldoende expertise beschikt inzake het beheer van de waarborgdossiers heeft men alleen de uitvoering van de in het ontwerp van decreet voorliggende waarborgregeling aan het Vlaams Waarborgfonds toevertrouwd.

De verklaringen van de heer Guido Verhaegen tijdens de gedachtewisseling op woensdag 20 oktober 1999 in de Commissie over het Jaarverslag 1998, de rol en de werking van het Vlaams Waarborgfonds (*ibid.*) dienen gerelateerd tot de werking van het Vlaams Waarborgfonds en meer bepaald tot het verlenen van expertise bij de oplossing van de problemen inzake waarborgverlening aan jonge star-

tende ondernemers, of het verlenen van financiële expertise bij bedrijfsovernames (eventueel via familiale vererving). Het is in deze context dat de verklaringen van de heer Guido Verhaegen dienen te worden gesitueerd. Een van de redenen van falen van startende ondernemingen is het te smalle financieel draagvlak van deze ondernemingen tijdens de prille startfase (eerste drie jaren). Zelfs in het geval de nieuwe ondernemer het bedrijf van zijn ouders overneemt, aanvaarden andere kinderen niet dat de ouders de zakelijke zekerheden stellen tot dekking van het risico van deze bedrijfs-overname. De waarborgverlening voor de ondernemingen die zijn getroffen door de dioxinecontaminatie in 1999 is bedoeld om de bedrijven door de moeilijke periode na de dioxinecrisis te helpen.

De minister kondigt een beleidsbrief aan over de waarborgregeling van het fonds en *de minister* nodigt de commissie uit om dat probleem en de regeling van het fonds te bespreken naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief.

De heer Eddy Schuermans erkent dat de situatie van jonge ondernemers die met een bedrijf beginnen of een bedrijf overnemen verschillend is van die van de gevestigde bedrijven die nu met problemen kampen door de dioxinecrisis. Dat verschil lijkt hem echter juist een argument om in de waarborgregeling van het voorliggende ontwerp van decreet een waarborgverlening ten belope van 90 percent op te nemen, zoals ook toegekend aan de startende ondernemers. De gevestigde bedrijven die tijdelijk in moeilijkheden verkeren ingevolge totaal onvoorziene omstandigheden, verdienen toch meer vertrouwen van de kredietverstrekkers dan de startende ondernemers. Indien men meer vertrouwen heeft, kan men ook een hogere waarborg verlenen.

De minister herhaalt dat de situatie van jongere ondernemers zeer specifiek is en niet te vergelijken met de situatie waarvoor de huidige regeling wordt ingevoerd. Het beheer van het Waarborgfonds wordt op dit ogenblik aanbesteed. Het resultaat van deze aanbesteding is een prijs die hoger ligt dan de huidige kostprijs. Het beheer van de specifieke dossiers binnen het Vlaams Waarborgfonds dient in een andere context te worden bekeken.

Op dit ogenblik pleit volgens *de minister* niemand voor de toekenning van een hoger waarborgpercentage. Door het plafond van de waarborgverlening te beperken tot 50 percent, lopen ook de banken een risico, waardoor de overheid de beslissing over de aanvragen tot waarborgverlening met een gerust gemoed aan de banken zelf kan overlaten.

Uiteindelijk ligt het slechts in de bedoeling om aan de banken een incentive toe te kennen tot het verstrekken van een hoger krediet. Het betreft immers gewone bedrijven die worden geconfronteerd met de negatieve gevolgen van gewone risico's. Als men een waarborg zou verstrekken ten belope van 90 percent, zou dit leiden tot marktdistorties, wat op middellange termijn tot nieuwe problemen zou leiden.

De heer Eddy Schuermans blijft evenwel overtuigd van de vaststelling van de heer Guido Verhaegen, voorzitter van het Vlaams Waarborgfonds, dat een waarborgverlening ten belope van 50 percent zinloos is, wat de minister de uitroep ontlokt dat de heer Eddy Schuermans aan de banken een cadeau wil geven. Omdat een interpretatie van deze uitroep door de heer André-Emiel Bogaert tot misverstanden zou kunnen leiden, verduidelijkt de minister de risicodekking.

De minister onderstreept dat de risicodekking gelijk wordt verdeeld tussen de banken en de overheid. (50-50). Wanneer een bedrijf failliet gaat, zal de kredietrecuperatie op gelijke wijze door de beide partners worden gerealiseerd. De bestaande activa tussen beide partners zullen aldus kunnen worden aangewend tussen de beide partners voor de delging van het uitstaande krediet.

Deze argumenten overtuigen de heer Eddy Schuermans niet onder verwijzing naar de verklaringen afgelegd door de heer Guido Verhaegen, voorzitter van het Vlaams Waarborgfonds, tijdens de gedachtewisseling in de commissie over het Jaarverslag 1998 en de werking van het Vlaams Waarborgfonds. De heer Eddy Schuermans vraagt om dit verslag als bijlage toe te voegen aan dit verslag, maar vermits dit verslag reeds een gedrukt stuk is van het Vlaams Parlement (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1999-2000, nr. 91/1) is deze vraag zonder voorwerp.

Hierop kondigt de heer Eddy Schuermans het voornemen aan een amendement in te dienen tijdens de plenaire vergadering.

Het artikel wordt met 11 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 10

De minister verduidelijkt dat dit artikel werd ingevoegd op vraag van de Inspectie van Financiën, met het oog op de vaststelling van een maximumplafond.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 11

De minister stelt dat dit artikel de procedure en de verdere toekenningsvoorwaarden voor het verkrijgen van de waarborg van het Vlaamse Gewest door de Vlaamse regering bepaalt. Tevens wordt een evaluatiecomité opgericht.

In dit verband brengt de heer Schuermans onder de attentie van de commissie dat de SERV heeft aangedrongen de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid (VCPB) bij de werkzaamheden van het evaluatiecomité te betrekken. In die mogelijkheid wordt door artikel 11 niet voorzien.

De minister antwoordt dat de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid op de hoogte zal gesteld worden van de dossiers die bij het Vlaams Waarborgfonds worden ingediend.

Het artikel wordt met 11 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 12 tot 16

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen 12 tot en met 17 worden unaniem met 14 stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 17

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

IV. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt unaniem met 14 stemmen aangenomen.

De verslaggevers,

Gisèle
GARDEYN-DEBEVER

Frans
DE COCK

De voorzitter,

André-Emiel
BOGAERT

BIJLAGE

“Buitenlandse Handel van België naar afdelingen van het geharmoniseerd systeem gecumuleerde cijfers”

*(Uittreksel uit : “Statistieken van de Buitenlandse Handel”
Maandbericht november 1999)*

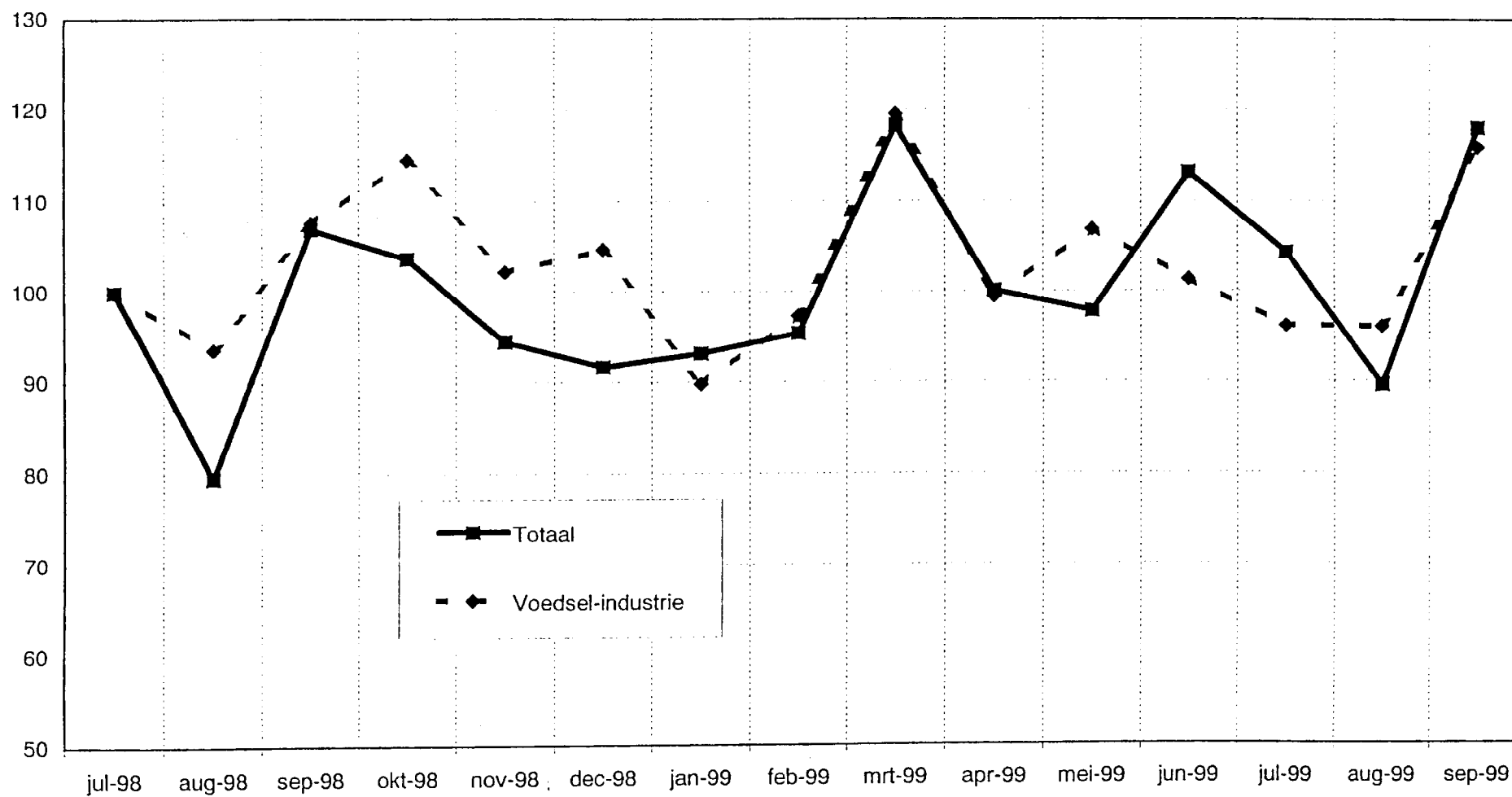
8. BUITENLANDSE HANDEL VAN BELGIË NAAR AFDELINGEN VAN HET GEHARMONISEERD SYSTEEM: GECUMULEERDE CIJFERS

		1999						
		jan.-nov.						
		Uitvoer			Invoer			Handelsbalans (miljarden franken) *
		Totaal (miljarden franken) * 1	Veranderingen t.o.v. zelfde periode van vorig jaar (in pct.) *	Geregistreerde waarde t.o.v. het bijgeschatte totaal (in pct.) *	Totaal (miljarden franken) * 1	Veranderingen t.o.v. zelfde periode van vorig jaar (in pct.) *	Geregistreerde waarde t.o.v. het bijgeschatte totaal (in pct.) *	
Algemeen totaal *		6.090,8	2,0	97,0	5.520,0	0,7	95,6	570,8
I	Levende dieren en producten van het dierenrijk *	152,6	-9,7	95,9	131,1	-4,9	94,3	21,5
II	Producten van het plantenrijk *	163,7	-2,9	96,4	177,1	-8,2	96,3	-13,4
III	Vetten, oliën, was (dierlijke of plantaardige) *	31,2	-13,6	97,0	25,1	-11,0	94,6	6,1
IV	Producten van de voedselindustrie; dranken en tabak *	285,2	-0,6	96,1	235,7	-1,1	94,1	49,5
V	Minerale producten *	210,4	8,3	96,4	367,6	9,6	94,9	-157,2
VI	Producten van de chemische en aanverwante industrieën *	933,1	6,4	97,0	735,1	-0,5	94,9	198,0
VII	Kunststof, rubber en werken *	514,4	4,3	96,3	345,4	-2,0	94,8	169,0
VIII	Huiden, vellen, leder en werken *	23,1	0,9	96,2	22,1	-3,5	96,6	1,0
IX	Hout en houtskool; kurk en kurkwaren; vlechtwerk *	56,4	5,0	96,1	59,6	-0,3	96,3	-3,2
X	Houtpulp; papier en karton; alsmede artikelen daarvan *	165,2	4,6	96,2	168,9	-0,6	94,4	-3,7
XI	Textielstoffen en textielwaren *	364,6	-5,3	96,5	301,5	-5,6	96,2	63,1
XII	Schoeisel; hoofddeksels; paraplu's, e.d. *	55,4	-0,2	96,0	46,5	9,7	97,0	8,9
XIII	Werken van steen, cement; keramische producten; glas *	102,2	-3,2	96,2	70,0	-3,3	94,7	32,2
XIV	Parels, edelstenen, edele metalen; munten *	454,6	18,7	99,8	419,2	15,2	99,8	35,4
XV	Onedele metalen en werken *	518,8	-5,4	96,3	406,2	-8,3	94,6	112,6
XVI	Machines, toestellen, toestellen voor beeld en geluid en electrotechnisch materieel *	924,6	3,0	96,7	1.011,8	2,1	95,1	-87,2
XVII	Vervoermaterieel *	891,1	-0,8	98,5	718,4	1,7	96,5	172,7
XVIII	Optische en precisie-instrumenten; fotografie; uurwerken; muziekinstrumenten; delen *	100,2	19,3	96,5	140,9	12,9	96,2	-40,7
XIX	Wapens en munitie *	9,1	12,3	98,8	3,5	52,2	97,1	5,6
XX	Diverse goederen en producten *	108,1	4,4	96,2	128,1	-1,4	95,4	-20,0
XXI	Kunstvoorwerpen *	2,9	20,8	99,2	1,9	-36,7	97,5	1,0
XXII	Goederen nergens elders genoemd * 2	23,8	12,3	97,3	4,3	52,2	97,7	19,5

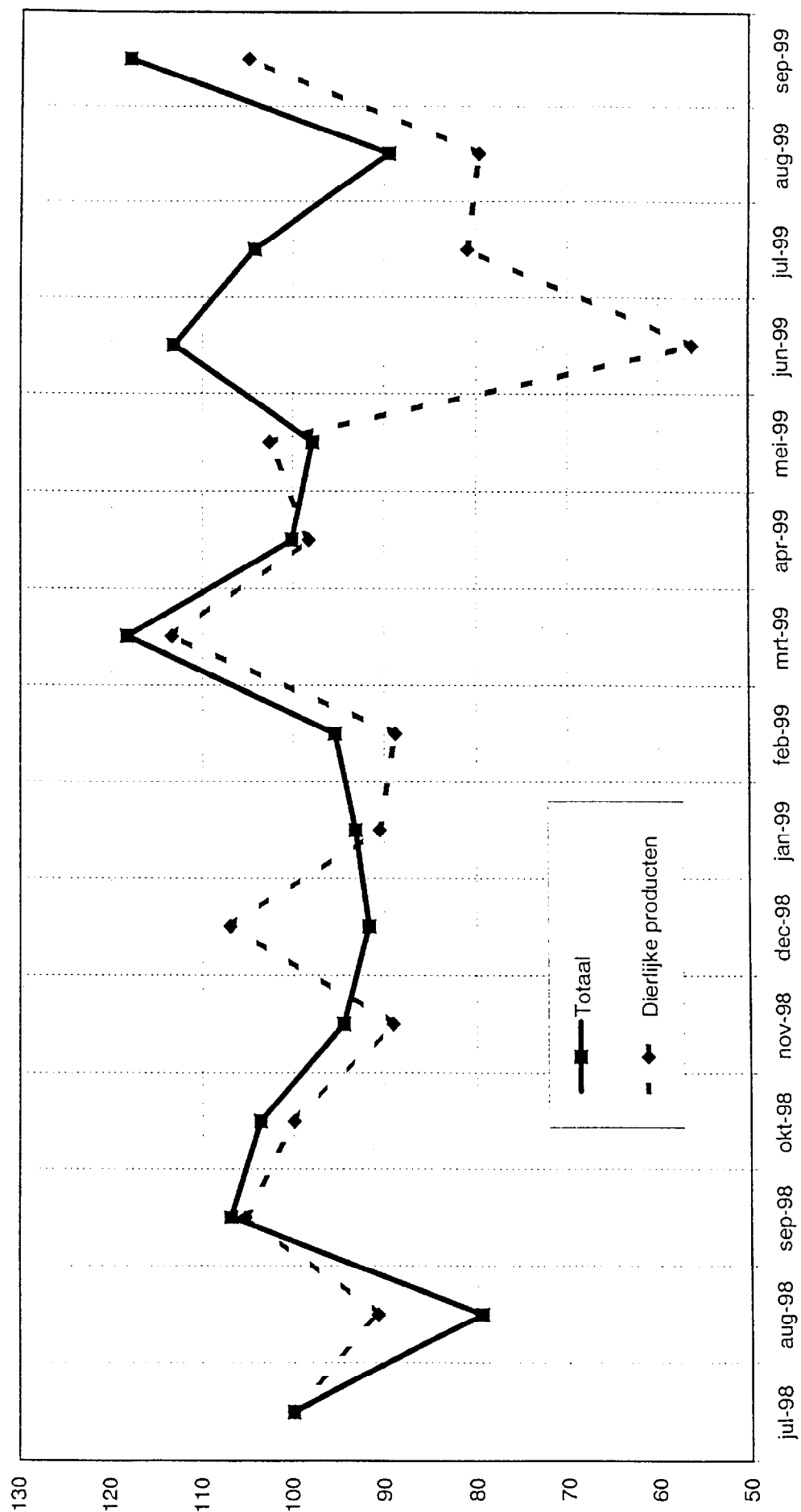
¹ Bijgeschatte resultaten - zie punt 6.2. van de methodologische nota op het einde van het Maandbericht.

² Omvat onder meer complete fabrieksinstallaties, boordprovisie en bunkermateriaal, goederen onder geheimhouding en postzendingen.

EVOLUTIE VAN DE UITVOER UIT HET VLAAMSE GEWEST.
 TOTALE UITVOER EN UITVOER VAN DE VOEDINGSINDUSTRIE
 (INDICES, JULI 1998 = 100)

**EVOLUTIE VAN DE UITVOER UIT HET VLAAMSE GEWEST.
TOTALE UITVOER EN UITVOER VAN DE VOEDINGSSECTOREN
(INDICES, JULI 1998 = 100)**

Bron: INR, verwerking: Administratie Planning en Statistiek

AANTAL FALINGEN VOOR DE SECTOR 'VOEDING & DRANK' (NACE 15) EN HET TOTAAL VAN ALLE SECTOREN
STATISTIEKEN VOOR HET VOLLEDIGE JAAR 1999, 1998, 1997, 1996 EN 1995

VLAAMSE GEWEST

BRON: GRAYDON, toestand januari 2000

Sector	Juridische vorm	Jaar	Totaal aantal falingen	Aantal betrokken werknemers
Voeding & drank	FIRMA'S	1999	52	320
	EENMANSZAKEN	1999	12	2
	TOTAAL	1999	64	322
Alle sectoren	FIRMA'S	1999	2.874	8.280
	EENMANSZAKEN	1999	753	234
	TOTAAL	1999	3.627	8.514
Voeding & drank	FIRMA'S	1998	36	234
	EENMANSZAKEN	1998	16	0
	TOTAAL	1998	52	234
Alle sectoren	FIRMA'S	1998	2.957	7.861
	EENMANSZAKEN	1998	801	126
	TOTAAL	1998	3.758	7.987
Voeding & drank	FIRMA'S	1997	0	0
	EENMANSZAKEN	1997	10	5
	TOTAAL	1997	10	5
Alle sectoren	FIRMA'S	1997	3.277	10.851
	EENMANSZAKEN	1997	828	212
	TOTAAL	1997	4.105	11.063
Voeding & drank	FIRMA'S	1996	45	375
	EENMANSZAKEN	1996	19	10
	TOTAAL	1996	64	385
Alle sectoren	FIRMA'S	1996	3.076	11.262
	EENMANSZAKEN	1996	807	136
	TOTAAL	1996	3.883	11.398
Voeding & drank	FIRMA'S	1995	36	249
	EENMANSZAKEN	1995	16	5
	TOTAAL	1995	52	254
Alle sectoren	FIRMA'S	1995	2.866	11.699
	EENMANSZAKEN	1995	756	140
	TOTAAL	1995	3.622	11.839

Faillissementstatistieken

December 1999

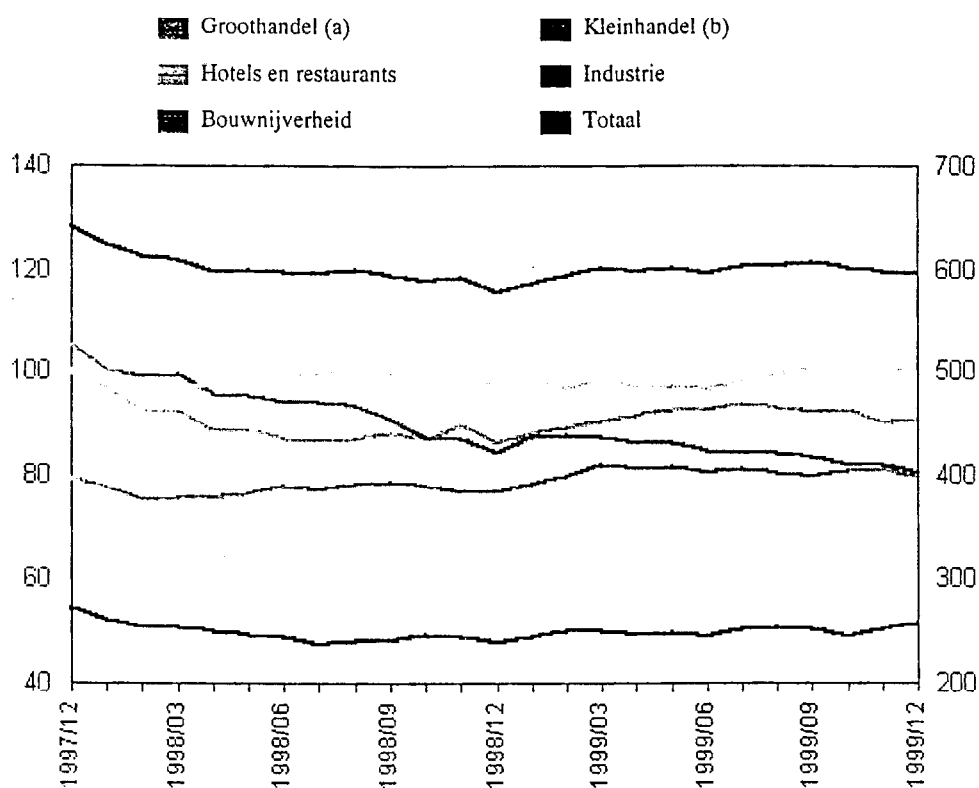
582 faillissementen in de maand december

In december 1999 telde het NIS 582 faillissementen, wat het totaal voor 1999 op 7150 brengt, een vermeerdering van 3,2% ten opzichte van 1998. Ten opzichte van december vorig jaar, betekent dit een daling met 4,0%. Qua grootte van de gefailleerde bedrijven, gaat het in 85,1% van de gevallen om ondernemingen met minder dan vijf personeelsleden. 32% van de gefailleerden waren actief in de handelsector, 24% in de sector transport en andere diensten, 16% in de horeca en 10% in de bouw. Volgens juridisch statuut zijn het de BVBA's die het hoogste aantal faillissementen laten optekenen (52%), gevolgd door de naamloze vennootschappen (22%), de zelfstandigen (17%) en de coöperatieven (8%).

Maandelijkse faillissementen	1999/1	1999/2	1999/3	1999/4	1999/5	1999/6	1999/7	1999/8	1999/9	1999/10	1999/11	1999/12
Volgens activiteit												
Landbouw en visserij	8	10	10	7	6	8	1	5	14	3	6	9
Industrie, energie en winning van delfstoffen	53	53	57	40	53	58	44	39	60	45	56	62
Bouwnijverheid	92	91	113	75	81	104	51	30	85	90	79	61
Handel	231	219	247	185	189	238	156	103	231	186	195	189
Horeca	100	83	134	78	109	111	90	62	130	110	96	95
Transport en andere diensten	140	128	166	114	160	162	115	60	193	130	114	137
Niet gedefinieerde activiteit	19	25	20	31	29	33	21	14	40	18	26	29
Volgens gewest												
Brussels Gewest	139	95	156	98	120	114	105	64	141	95	104	107
Vlaams Gewest	290	328	375	296	340	362	247	145	378	306	291	319
Waals Gewest	214	186	216	136	167	238	126	104	234	181	177	156
Volgens juridische vorm												
1 persoon	149	128	170	99	123	156	85	61	155	111	123	98
N.V.	140	127	161	110	139	155	105	70	161	106	109	127
B.V.B.A.	302	287	359	259	299	332	254	155	363	293	293	301
C.V.	45	63	54	57	61	63	29	25	59	67	37	44
Anderen	7	4	3	5	5	8	5	2	15	5	10	12
Totaal	643	609	747	530	627	714	478	313	753	582	572	582

Jaarlijkse faillissementen	1997	1998	1999
Volgens activiteit			
Landbouw en visserij	94	112	87
Industrie, energie en winning van delfstoffen	654	574	620
Bouwnijverheid	950	917	952
Handel	2 816	2 360	2 369
Horeca	1 197	1 169	1 198
Transport en andere diensten	1 584	1 465	1 619
Niet gedefinieerde activiteit	382	328	305
Volgens gewest			
Brussels Gewest	1 314	1 149	1 338
Vlaams Gewest	4 102	3 768	3 677
Waals Gewest	2 261	2 008	2 135
Volgens juridische vorm			
1 persoon	1 568	1 487	1 458
N.V.	1 805	1 491	1 510
B.V.B.A.	3 474	3 265	3 497
C.V.	776	612	604
Anderen	54	70	81
Totaal	7 677	6 925	7 150

Voortschrijdend gemiddelde van de laatste 12 maanden

(a) Groothandel en handelsbemiddeling, exclusief de handel in auto's en motorrijwielen.
 (b) Kleinhandel, exclusief auto's en motorrijwielen; reparatie van consumentenartikelen.

Dioxinegevoelige sectoren

Aantal faillissementen in sectoren die mogelijks rechtstreeks of onrechtstreeks geconfronteerd werden met de dioxinecrisis

NACE code	Activiteit	Aantal bedrijven	Aantal faillissementen		
			1997/12	1998/12	1999/12
01210	Rundveehouderij	1 893	1	1	0
01220	Schapen-, geiten- en overige hoefdierenhouderij	1 269	2	0	0
01231	Fokvarkenshouderij	1 516	0	0	1
01232	Varkensvetmesterijen	542	0	0	1
01241	Kippenkwekerijen	785	0	0	0
01242	Productie van eieren	63	0	0	0
01243	Overige pluimveehouderijen	152	0	0	0
01250	Overige dierenfokkerijen	637	0	1	0
01300	Gemengd landbouwbedrijf	42 527	0	1	0
15111	Productie van vers vlees	836	0	2	0
15112	Productie van diepgevroren vlees	3	0	0	0
15121	Productie van vers vlees van gevogelte	178	0	0	1
15122	Productie van diepgevroren vlees van gevogelte	2	0	0	0
15131	Productie van verse vleeswaren en van vleesconserven	442	1	1	0
15132	Productie van diepgevroren vleeswaren	7	0	0	0
15201	Verwerking en conservering van vis en vervaardiging van verse visproducten	66	0	1	1
15202	Productie van diepgevroren vis en visproducten	6	0	0	0
15311	Verwerking en conservering van aardappelen	33	0	0	0
15312	Productie van diepgevroren aardappelbereidingen	15	0	0	0
15320	Vervaardiging van groente- en fruitsappen	22	0	0	0

15331	Verwerking en conservering van groenten	36	0	0	0
15332	Productie van diepgevroren groenten	23	0	0	0
15333	Verwerking en conservering van fruit	50	0	1	0
15411	Vervaardiging van ruwe plantaardige oliën	9	0	0	0
15412	Vervaardiging van ruwe dierlijke oliën en vetten	3	0	0	0
15420	Raffinage van plantaardige oliën en vetten	5	0	0	0
15430	Vervaardiging van margarine	7	0	0	0
15510	Zuivelfabrieken en kaasmakerijen	148	0	0	1
15520	Vervaardiging van consumptie-ijs	382	0	0	0
15610	Maalderijen	174	0	0	0
15620	Vervaardiging van zetmeel en zetmeelproducten	17	0	0	0
15710	Vervaardiging van veevoeders	254	0	1	0
15720	Vervaardiging van voeders voor huisdieren	25	0	0	0
15811	Industriële bakkerijen	222	0	1	0
15812	Artisanale brood- en banketbakkerijen	6 699	7	4	6
15820	Vervaardiging van beschuit en koekjes	125	0	0	0
15830	Vervaardiging van suiker	18	0	0	0
15840	Vervaardiging van chocolade en suikerwerk	523	0	0	2
15850	Vervaardiging van deegwaren	82	0	0	0
15860	Verwerking van koffie en thee	147	0	0	1
15870	Vervaardiging van specerijen, sausen en kruiden	60	0	0	0
15880	Vervaardiging van gehomogeniseerde voedingspreparaten en dieetvoeding	44	0	0	0
15890	Vervaardiging van overige voedingsmiddelen, n.e.g.	204	0	0	0
15910	Vervaardiging van gedistilleerde alcoholische dranken	55	0	0	0
15920	Productie van ethylalcohol door gisting	1	0	0	0
15930	Vervaardiging van wijn	30	0	0	0
15940	Vervaardiging van cider en van andere vruchtenwijn	14	1	0	0
15950	Vervaardiging van andere niet-gedistilleerde gegiste dranken	3	0	0	0
15960	Brouwerijen	152	0	1	0
15970	Mouterijen	20	0	0	0
15980	Productie van mineraalwater en frisdranken	62	0	0	0
24200	Vervaardiging van verdelgingsmiddelen en van chemische producten voor de landbouw	21	0	0	0
51110	Handelsbemiddeling in landbouwproducten, levende dieren, textielgrondstoffen en aanverwante halffabrikaten	368	0	0	0
51170	Handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen	1 417	0	1	0
51210	Groothandel in granen, zaden en diervoeders	1 729	0	0	0
51230	Groothandel in levende dieren	2 146	2	1	2
51321	Groothandel in vlees en vleeswaren, exclusief vlees van gevogelte en van wild	1 295	3	0	1
51322	Groothandel in vlees van wild en van gevogelte	203	0	0	0
51331	Groothandel in zuivelproducten en eieren	559	0	0	0
51332	Groothandel in spijsoliën en -vetten	37	0	0	0
51360	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	814	0	1	1
51383	Groothandel in voeder voor huisdieren	55	0	0	0
51384	Overige gespecialiseerde groothandel in voedingswaren	779	3	0	0
51391	Groothandel in diepvriesproducten	164	0	1	1
51392	Overige niet-gespecialiseerde groothandel in voedings- en genotmiddelen	1 634	6	0	2
52111	Niet-gespecialiseerde kleinhandel in diepvriesproducten	147	0	0	0
52112	Niet-gespecialiseerde kleinhandel in algemene voedingsmiddelen (verkoopsopp. minder dan 100 m2)	7 935	9	7	5
52113	Superettes (verkoopsoppervlakte van 100 m2 tot en met 399 m2)	586	2	0	1
52114	Supermarkten (verkoopsoppervlakte van 400 m2 tot en met 2499 m2)	740	2	0	1
52115	Hypermarkten (verkoopsoppervlakte vanaf 2500 m2)	10	0	0	0
52116	Overige niet-gespecialiseerde kleinhandel in winkels in overwegend voedings- en genotmiddelen	246	0	0	0
52121	Grootwarenhuizen (verkoop van overwegend niet-voedingsmiddelen met verkoopsoppervlakte vanaf 2500 m2)	238	0	1	0
52122	Overige niet-gespecialiseerde kleinhandel in winkels (verkoop van overwegend niet-voedingsmiddelen met verkoopsoppervlakte van minder dan 2500 m2)	618	2	0	1
52220	Kleinhandel in vlees en vleeswaren	6 504	14	1	5

52240	Kleinhandel in brood, banketbakkerswerk en suikerwerk	3 120	3	3	4
52271	Kleinhandel in zuivelproducten en eieren	869	0	0	0
52621	Markt- en straathandel in voedingsmiddelen	1 810	0	2	0
55301	Restaurants van het traditionele type	14 571	31	34	28
55302	Fastfoodzaken, snackbars, frituren en dergelijke	12 804	18	21	17
55510	Kantines	795	1	0	0
55521	Catering	174	1	0	0
55522	Uitzendkoks en verzorgen van feesten en recepties	3 386	5	5	5
60242	Goederenvervoer over de weg	10 397	23	7	24
61100	Zee- en kustvaart	208	0	1	0
61200	Binnenvaart	1 894	0	2	1
63121	Opslag in koelpakhuizen	68	0	0	0
63122	Overige opslag	328	1	1	0
74302	Overige technische testen en analyses	582	0	0	0
90003	Verzamelen, storten en verwerken van afval afkomstig van de landbouw, van industrieel afval en van bouwpuin	183	0	0	0

Technische fiche

Het adres van de maatschappelijke zetel (of bij eenmanszaken de woonplaats van de betrokkene) bepaalt welke rechtbank bevoegd is voor de behandeling van het faillissement. Bij het opstellen van de statistieken werd dit adres gebruikt als basis voor de indeling per regio.

- Bedrijven die enkele dagen voor het faillissement hun maatschappelijke zetel verplaatsten (b.v. Verlipak), zijn ingedeeld volgens hun voorlaatste adres.
- De economische bedrijvigheid vindt niet altijd plaats op het adres van de maatschappelijke zetel, zodat enige voorzichtigheid geboden is bij het vergelijken van regionale gegevens.

De indeling volgens rechtsvorm:

- 'N.V.' groepeert de naamloze vennootschap (N.V.) en de commanditaire vennootschap op aandelen (C.V.A.).
- 'B.V.B.A.' staat zowel voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid als voor de eenpersoons - BVBA (E.B.V.B.A.).
- 'C.V.' betreft de coöperatieve vennootschap volgens de vroegere statuten én de nieuwe vormen van coöperatieve vennootschappen (C.V.O.H.A.; C.V.O.H.A.,C.D.; C.V.B.A.; C.V.B.A.,C.D.)

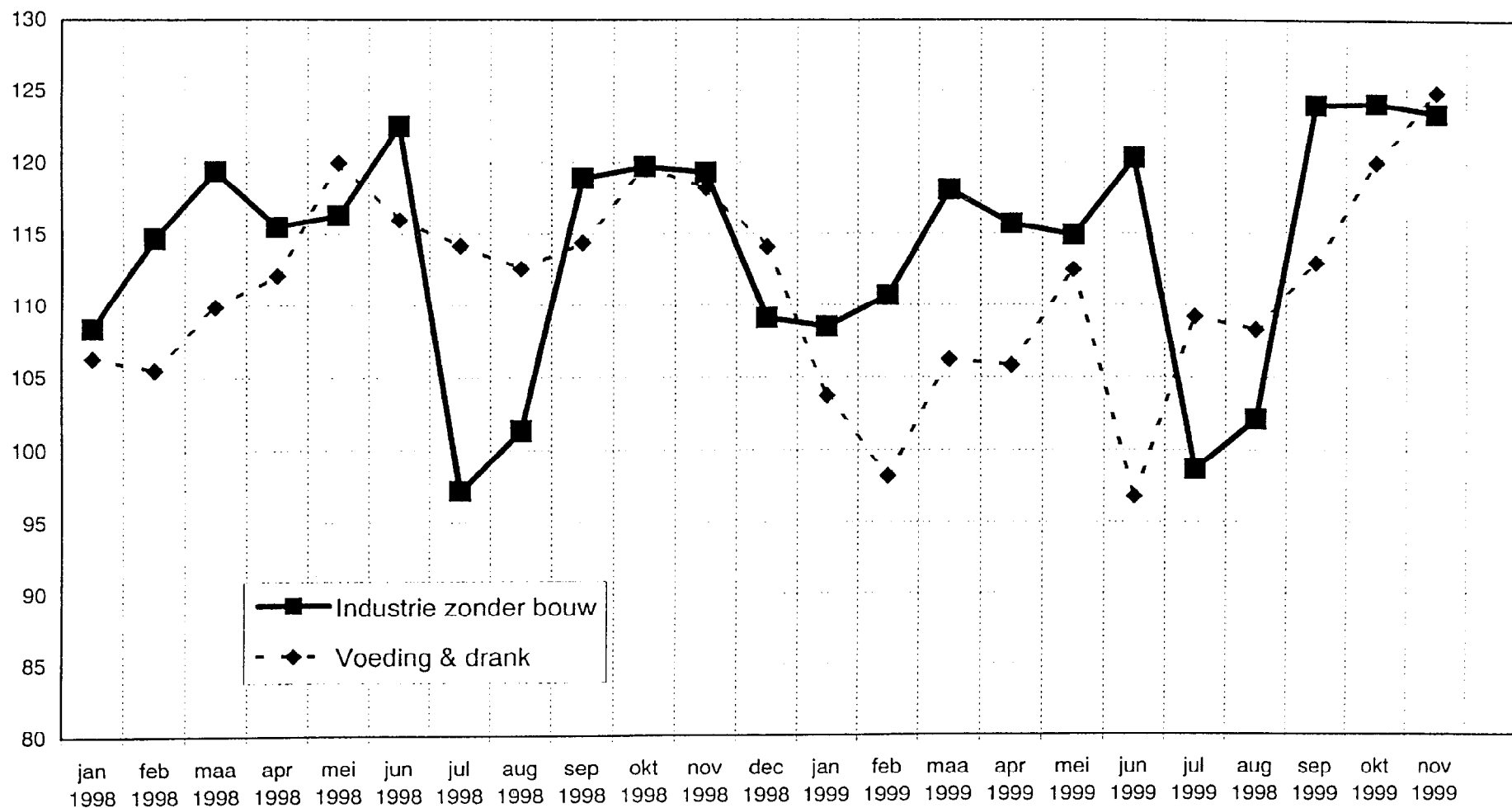
Bij het groeperen van de gegevens naar activiteit is de NACE-BEL activiteitenencoding gebruikt (Belgische versie van de Europese activiteiten nomenclatuur NACE Rev1).

Het aantal bedrijven in de tabel met dioxinegevoelige sectoren is berekend op basis van het aantal BTW-aangevers in de periode van 1 januari 1997 tot heden.

Alle gedetailleerde tabellen zijn beschikbaar op papier of diskette in onze informatie- en documentatiecentra.

INDUSTRIËLE PRODUCTIE PER WERKDAG VLAAMSE GEWEST (INDICES, 1995 = 100)

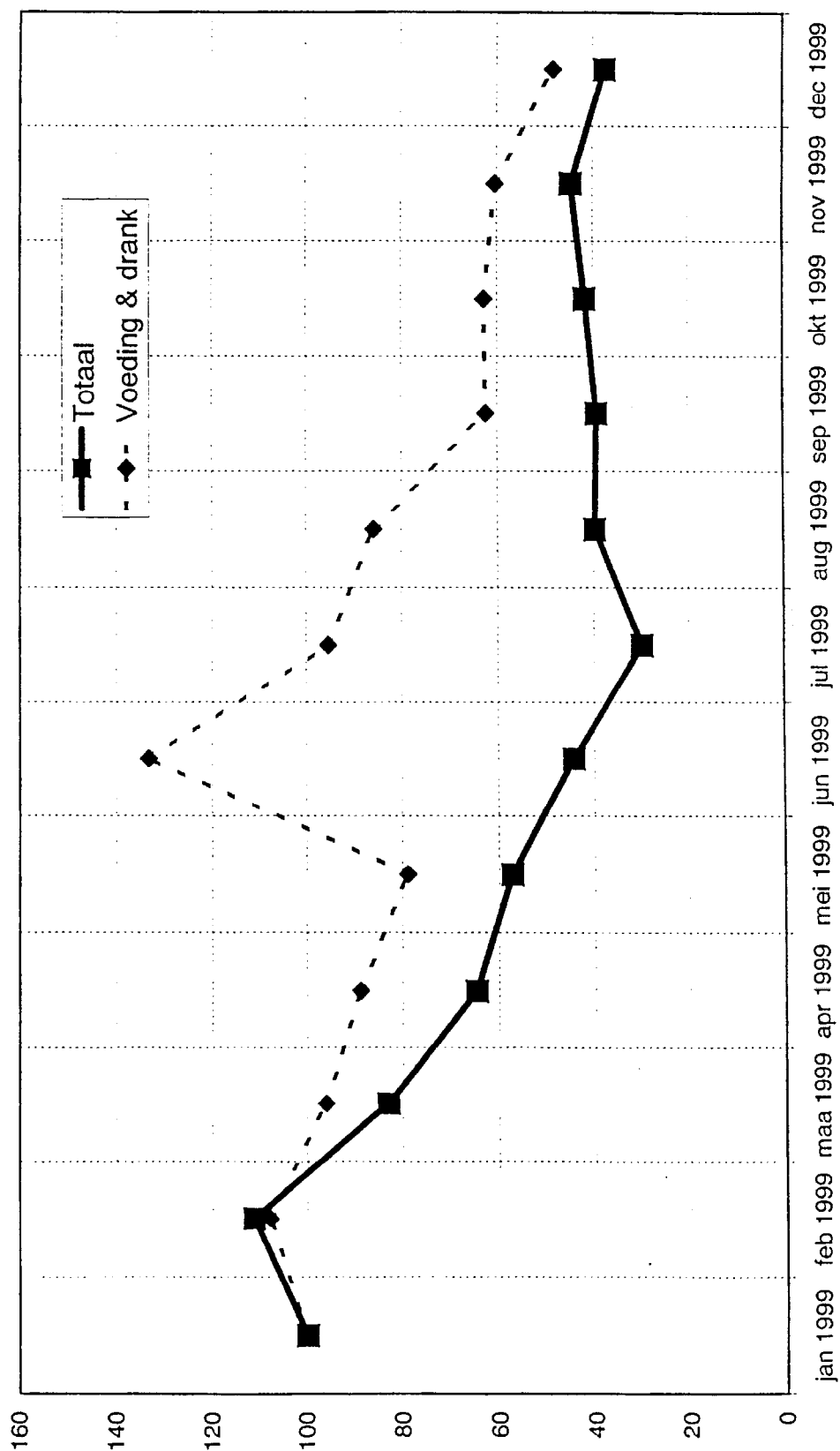

Bron: NIS, verwerking: Administratie Planning en Statistiek

INDUSTRIËLE PRODUCTIE
 PRODUCTIE-INDEX PER WERKDAG
 VLAAMSE GEWEST
(Indices, 1995 = 100)
 Bron: NIS

	Totale industrie	Voeding & drank		Industrie zonder bouw	Voeding & drank
jan 1998	107,8	106,3	jan 1998	108,4	106,3
feb 1998	112,4	105,5	feb 1998	114,7	105,5
maa 1998	120,1	109,9	maa 1998	119,4	109,9
apr 1998	114,5	112,1	apr 1998	115,5	112,1
mei 1998	118,9	120,0	mei 1998	116,3	120,0
jun 1998	123,5	116,0	jun 1998	122,5	116,0
jul 1998	92,2	114,2	jul 1998	97,2	114,2
aug 1998	103,9	112,6	aug 1998	101,3	112,6
sep 1998	119,4	114,4	sep 1998	118,9	114,4
okt 1998	121,0	119,7	okt 1998	119,7	119,7
nov 1998	117,8	118,2	nov 1998	119,3	118,2
dec 1998	104,4	114,1	dec 1998	109,1	114,1
jan 1999	109,7	103,7	jan 1999	108,5	103,7
feb 1999	106,4	98,2	feb 1999	110,7	98,2
maa 1999	118,1	106,2	maa 1999	118,1	106,2
apr 1999	115,2	105,8	apr 1999	115,7	105,8
mei 1999	116,9	112,5	mei 1999	114,9	112,5
jun 1999	121,8	96,8	jun 1999	120,3	96,8
jul 1999	93,2	109,2	jul 1999	98,7	109,2
aug 1999	104,9	108,3	aug 1999	102,1	108,3
sep 1999	124,6	113,0	sep 1999	124,0	113,0
okt 1999	126,1	120,0	okt 1999	124,1	120,0
nov 1999	123,7	124,9	nov 1999	123,4	124,9

TIJDELIJKE WERKLOOSHEID - GEMIDDELD AANTAL
VLAAMSE GEWEST
TOTAAL EN SECTOR VOEDING & DRANK
(INDICES, JAN 1999 = 100)

Bron: RVA, verwerking: Administratie Planning en Statistiek

EVOLUTIE VAN DE TIJDELIJKE WERKLOOSHEID
 - GEMIDDELD AANTAL -
 VLAAMSE GEWEST
 BRON: RVA

	Totaal	Voeding & drank
jan 1999	44.626	1.412
feb 1999	49.652	1.523
maa 1999	37.013	1.356
apr 1999	28.857	1.253
mei 1999	25.528	1.114
jun 1999	19.741	1.883
jul 1999	13.305	1.347
aug 1999	17.702	1.211
sep 1999	17.525	881
okt 1999	18.597	886
nov 1999	19.878	853
dec 1999	16.686	681

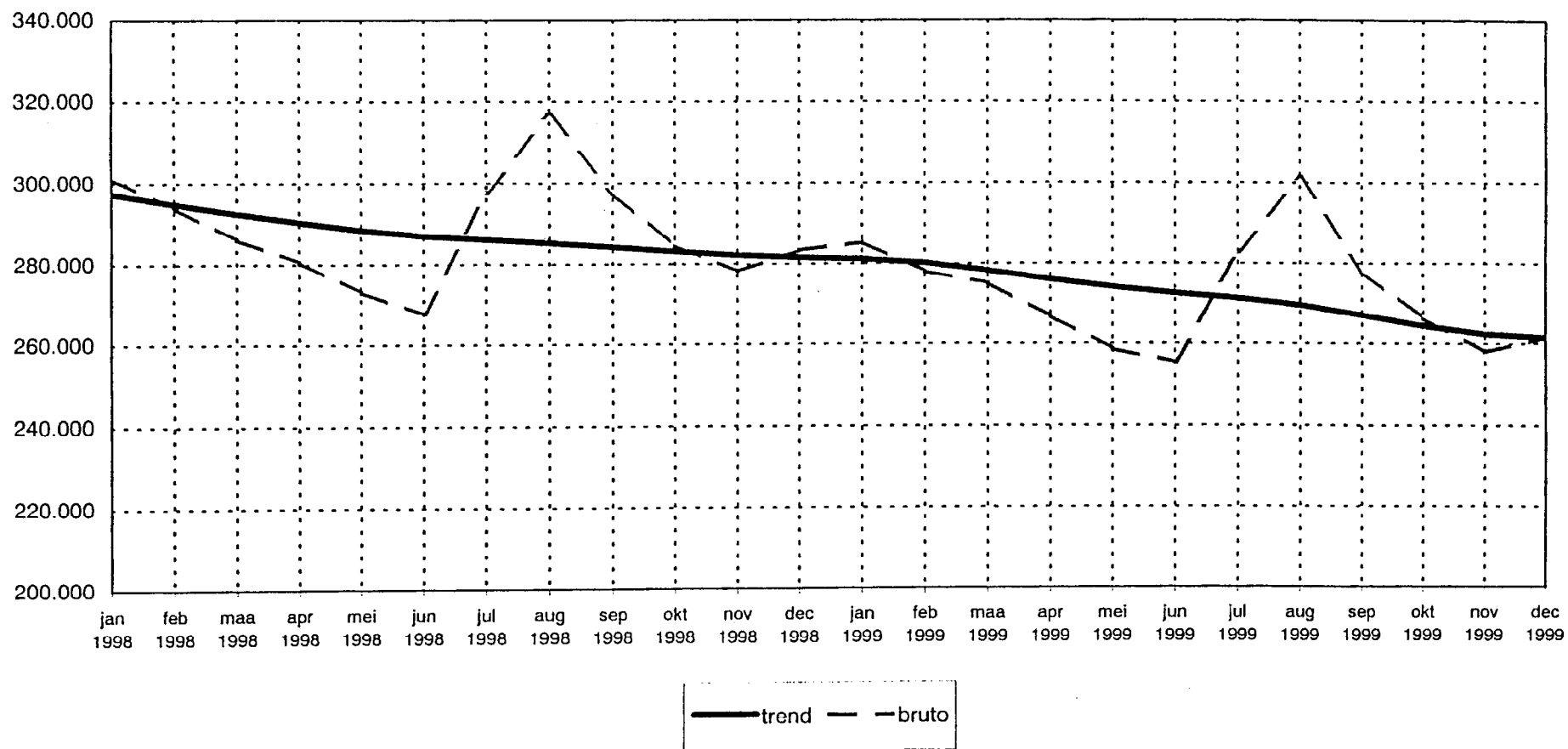
EVOLUTIE VAN DE TIJDELIJKE WERKLOOSHEID
 - GEMIDDELD AANTAL -
 VLAAMSE GEWEST

(Indices, januari 1999 = 100)

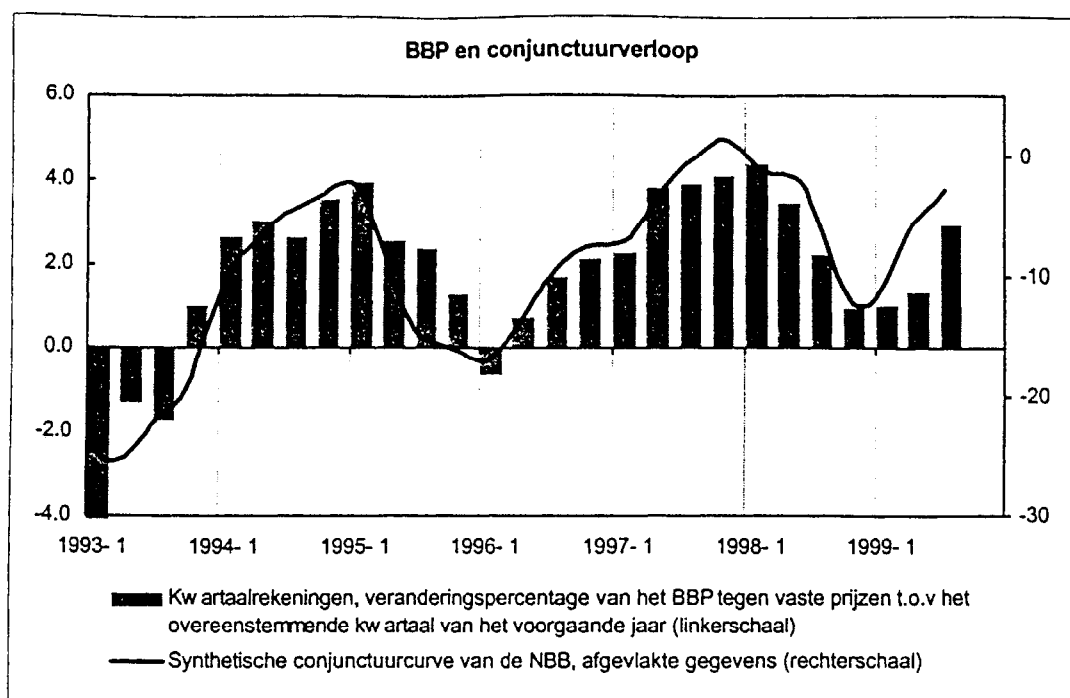
BRON: RVA, VERWERKING: ADMINISTRATIE PLANNING EN STATISTIEK

	Totaal	Voeding & drank
jan 1999	100	100
feb 1999	111,3	107,9
maa 1999	82,9	96,0
apr 1999	64,7	88,7
mei 1999	57,2	78,9
jun 1999	44,2	133,4
jul 1999	29,8	95,4
aug 1999	39,7	85,8
sep 1999	39,3	62,4
okt 1999	41,7	62,7
nov 1999	44,5	60,4
dec 1999	37,4	48,2

Niet werkende werkzoekenden + oudere UVW's - niet werkzoekend Vlaamse Gewest (ruime werkloosheidsdefinitie)

Bron: VDAB, RVA, APS
 Administratie Planning en Statistiek: trendbepaling

ONTWIKKELING VAN DE KWARTAALAGGREGATEN

Tegen de prijzen van 1995, veranderingspercentage t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, bruto kwartaalgegevens

	1997	1998	1997				1998				1999	
			IV	I	II	III	IV	I	II	III		
Bruto binnenlands product	3,5	2,7	4,1	4,3	3,4	2,2	0,9	1,0	1,3	2,9		
Toegevoegde waarde van de industrie	4,4	1,3	4,1	4,0	2,0	0,7	-0,6	-0,9	0,3	2,4		
Toegevoegde waarde van de bouwnijverheid	3,4	0,9	4,3	5,0	2,2	0,3	-3,0	0,3	2,8	5,5		
Toegevoegde waarde van de diensten (IGDFI inbegrepen)	2,9	3,7	4,0	4,7	4,2	2,9	1,8	1,6	1,7	3,3		
Consumptieve particuliere bestedingen	2,2	3,8	2,9	4,4	3,8	3,8	3,4	2,0	1,4	1,8		
Bruto-investeringen in vaste activa van de ondernemingen	7,2	4,5	8,9	7,9	0,3	7,9	3,2	7,5	6,9	9,0		
Uitvoer van goederen en diensten	6,7	4,2	7,7	8,5	5,7	2,4	0,8	0,9	0,3	4,7		
Invoer van goederen en diensten	5,8	6,3	8,5	12,5	7,2	5,1	1,1	-2,0	-1,3	3,9		
Netto-uitvoer van goederen en diensten ¹	0,9	-1,2	-0,1	-2,2	-0,8	-1,7	-0,2	2,1	1,1	0,7		

¹ Bijdrage tot de jaarlijkse verandering van het bbp

Tegen de prijzen van 1995, veranderingspercentage t.o.v. het voorgaande kwartaal, seizoengezuiverde kwartaalgegevens

	1997			1998				1999		
	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
Bruto binnenlands product	1,8	0,9	1,0	0,7	0,7	-0,3	-0,2	0,8	1,0	1,2